

DARBININKAS

Vo. LVII Nr. 25 SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

Pentkadienis-Friday, Birželio 9, 1972

310 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

KARDINOLAI PRAŠNEKO, skelbdami maldos dieną už Lietuvą

Kardinolo J. Krol ir vyskupo J.J. Dougherty pareiškimas dėl tikėjimo ir žmogaus kitų teisių persekiojimo Lietuvoje rado atgarsio tarp kitų Amerikos Bažnyčios dignitarių.

Pagal gautus iki šiol pranešimus, prieš jų pareiškimo prisiūnė Chicago arkivyskupas kardinolas John Cody, birželio 15 pareiškimu. Prisiūnė Baltimorės arkivyskupas kardinolas

Lawrence Shehan (jo pareiškimas paskelbtas arkivyskupijos laikraštyje The Catholic Review birželio 16).

Krol ir Dougherty pareiškimas buvo paskelbtas Amerikos katalikų konferencijos biuletenis News birželio 9. Iš bažnytinės spaudos, kuri informaciją sušėjo panaudoti, pastebėtas tuo tarpu artimiausias Brooklyn vyskupijos laikraštis The Tablet birželio 15.

Iš sovietinės parodos pašalinta, kasreikštų pripažinimą

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis birželio 8 laiškas kreipėsi į sen. Charles H. Percy ir kongresmaną Edward J. Derwinski. Laišku protestavo prieš sovietinę meno parodą, kuri numatyta Chicago birželio 16 — liepos 13.

Sen. Percy birželio 15 laišku atsakė kreipėsi į valstybės departamentą. Ten jau patyręs, kad tuo pačiu reikalu buvo lankęsis Lietuvos atstovas Washington. Departamentas tada pareikalavo išimti iš parodos kai kuriuos žemėlapius, kuriuose Lietuva rodoma kaip Sovietų dalis. Taip pat išimta tokia propagandinė medžiaga kaip knyga "Lenin on

the Nationalities Question".

Kongresm. Derwinski laišku birželio 21 atsakė, kad jam departamentas paaiškino, jog parodos parodos atšaukti negalima, nes ji yra numatyta kultūrinių mainų programoje, ir JAV tos rūšies paroda šiuo metu taip pat veikia Sovietuose. Bet departamentas užtikrino, kad parodoje nieko nebėra, kas galima būtų aiškinti kaip Amerikos pripažinimą sovietinei aneksijai Baltijos kraštuose.

KONGRESE: VYRIAUSYBĖ TURI IMTIS ŽYGIŲ

Birželio 15 sukakties proga kalbas pasakė eilė Kongreso narių, įtraukė į C. Record nemažą dokumentinės ar informacinės medžiagos.

Jau buvo minėta kongresmano John S. Monagan (d. Conn.) kalba. Kaip LB informacijos taryba praneša, kalbėjo taip pat kongresm. Edward J. Derwinski (r. Ill.): "Mes turime imtis visų galimų būdų Lietuvos neteisėtam inkorporavimui padaryti galą". Ragino duoti eiga Kongreso priimtai rezoliucijai 416.

Kongr. Edward A. Garmatz (d. Md.) įtraukė į C. Record informacinę medžiagą, kurią, jis sakė, gavęs iš LB informacijos tarnybos.

Joshua Eilberg (d. Penn.) ragino amerikiečius spausti vyriausybę, kad vykdytų Kongreso rez. 416. Esą vyriausybė nedaro reikiamų žygių".

Frank Annunzio (d. Ill.) iš naujo traukė rezol. 416 į C. Record. Sakėsi buvęs vienas iš tos rezolucijos pradinųjų autorių. James M. Hanley (d. N.Y.): "Jei viltis Lietuvoje nebus išlaikyta, tai skaudžiai atsilieps laisvoms ir pavergtoms tautos".

Kalbėjo taip pat kongresmanai H. Collier (r. Ill.), W. Broomfield (r. Ill.), J. Burke (d. Mass.), E. Grasso (d. Conn.), J. E. Denholm (S. Dakota), C. Whalen (r. Ohio), taip pat sen. C. Percy (r. Ill.). Sen. G. Allott (r. Colorado) kalbėjo:

"Pone Pirmininke, nepamirškime prigimties to režimo, su kuriuo mum teko tartis (Maskvoje, prez. Nixonui ten viešėjus). Aš atkreipiu Senato dėmesį į Liet. Bendruomenės C. Valdybos pirm. V. Volterio kreipimąsi — pasiūlymą skelbti Maldos dieną... Riaušės Kaune įvyko ženklant protesto prieš tebevykstantį sovietų vykdomą religinę bei tautinės laisvės priešpaulę. Birželio 15-jį dieną dviejų milijonų lietuvių laikoma gedulo ir maldos diena už tuos, kurie negali ištrukti iš brutalaus gyvenimo tikrovės Sovietų Sąjungoje".

Kongresmanų John S. Monagan pareiškimas apie religijos persekiojimą Lietuvoje ir 17.000 petijaciją ir Edward A. Garmatz pareiškimas apie gedulo dieną birželio 15 rado palankaus atgarsio The Amsterdam Evening Record birželio 17. Laikraštis jų pareiškimams pritarė, ragindamas sudramatinti pasaulio opinijoje Lietuvos padėtį. Nes "net diktatorius pasiūdo pasaulio opinijos spaudžiamas... Visos tautos gedulo diena neduoda nei politinės nei religinės laisvės, bet ji nieku ir nepakenks; gal bus ir naudinga, jei prispaudėjas žinos, jog pasaulis stebi".

TARPININKAI HANOJŲ NEPRIIMTINI KISSINGERIS MANO KARĄ BAIGTI AMERIKOS — HANOJAUS DERYBOMIS

Jau grįžo iš Pekino prez. Nixono patarėjas dr. Kissingeris su žinia, kad labai plačiai su Kinijos vadais buvo aptartas Vietnam klausimas, bet nerasta būdo iš tuo klausimu dabar atsiradusio diplomatinio akligatvio išeiti. Žaidžiama viltimi, kad prez. Nixono gegužės 8 d. pareiškimas dėl JAV pasitraukimo iš Vietnam sąlygų ir Hanojaus apsimatymas dėl nepajėgumo užimti P. Vietnamo dabartinės ofenzyvos metu paskatins Hanojaus vadovybę atnaujinti rimtas derybas. Tai pradės ryškėti tik tada, kada Hanojaus vadovybė baigs dabar vykstančias politines karines "rekolencijas". Ir svarbu bus ne tai, kad priešas nori derybų, bet tai, ką jis nori pasakyti.

Iš Maskvoje paskelbto komunikato apie Podgorno pasitarimus Hanojuje irgi aišku, kad jis nieko ten nelaimėjo minėta kryptimi — Hanojus nesutiko dabar viešai pasakyti, kad sutinka daryti taiką paliekant kaip buvus du Vietnamus. Todėl Maskva turėjo viešai pasakyti, kad "tarybinė liaudis ir ateityje teiks reikiamą pagalbą ir paramą". Nė žodžių komunistų neuzsiminta, kad buvo kalbėta apie Vietnamo karo likvidavimą, nors Indijoje atsiradęs Podgornas

kaip tik apie tai ir tekalbėjo.

Dr. Kissingeris vykdamas Kinijon tikėjosi rasti kinas apsišprendusius aktyviai dalyvauti

Vietnamo karo likvidavime: raginti Hanojų tą karą likviduoti ir padėti likvidavimą suorganizuoti. Bet šito žygio Pekinas

Trumpai pasaulyje

— Ceilonas nutraukė ryšius su D. Britanijos karūna ir pasiskelbė socialistine respublika. Su ta karūna susirišęs jis gyveno 157 metus. Priimta nauja konstitucija, valstybė dabar vadinsis Sri Lanka, sinegalų kalba atiduota pirmenybė prieš tamilų kalbą, budizmui prieš induizmą. Užsienio politikoj laikysis neutralumo.

Tito Maskvoje

Neabejotina, kad Tito vardu tebėra komunistas, bet joki pažadai jo nebegali sugrąžinti į Maskvos orbitą. Tai labai aiškiai buvo Tito pasakyta dabar Maskvoje, kur jis buvo atvykęs Brežnevo įprašytas su oficialiu vizitu. Kai banketo kalboje Brežnevas pabrėžė didelį reikalą socialistiniams kraštams turėti vieną užsienio politiką, Tito apsimetė nieko nesupratus ir kalbėjo apie vaidmenį tų valstybių, kurios nepriklauso jokiems blokams. Izvestijose paskelbtam komentare pasakyta, kad Tito socializmas daug kuo skiriasi nuo sovietiškojo. Tai buvo pripažinimas, kad jis nesutiko sugrįžti į Maskvos dtriguojamą bloką. Ir tai ženklas, kad Čekoslovakijos okupacijos žaidza tebekraujuoja. Jugoslavų šaltiniai painformavo draugus, kad Tito buvo Maskvoje ne dėl tokio ar kitokio socializmo ginčytis, bet plėsti Jugoslavijos prekybos ryšius, nes prekyba Europoje pasunkės tiem, kurie po ateinančių Naujųjų Metų pasiliks už Europos Rinkos ribų.

— Pirmoji šių metų tropikinė audra, nors ir švelnios Agnietės vardu meteorologų pakrikštyta, buvo labai išdykusi ir kerštinga. Atklydusi net iki New Yorko užtvindė pakeliui upes ir padarė daug materialinių nuostolių. Žuvo daugiau kaip šimtas žmonių, daugybė prarado namus, nukentėjo pramonės įmonės. Daugiausiai nukentėjusia laikoma Pensilvanijos valstija.

— Alabamos gub. Wallace padaryta nauja operacija įstrigusiai kulkai iš nugarkaulio išimti. Operacija pasisekė, bet dar nežinoma, ar tai padės pašalinti paralyžių iš apatinės kūno dalies.

— Indija su Bangladešu sudarė dvi naujas sutartis. Karinė sutartimi Indija įsipareigojo paruošti ir apginkluoti Bangladešo karines pajėgas, gi nauju ūkiniu įsipareigojimu abi valstybės viena kitą papildys vykdam kai kuriuos ūkinius projektus.

— Amerikos Vyr. Teismas paaiškino, kad privatus klubai gali neįsileisti pas save svečių negrų. Ir kad valstijos nelaužo konstitucijos, kai tokios rūšies įstaigoms duoda leidimus laikyti alkoholinius gėrimus.

— Beiruto (Libanas) šaltiniai praneša, kad Sirija atmetė Maskvos pasiūlymą pasirašyti su ja draugiškumo ir bendradarbiavimo sutartį. Maskva Sirijai parduoda ginklus, todėl panorėjo ir politiškai ją prie savęs pririšti. Su Iraku neseniai tokia sutartis pasirašyta. Panaši sutartis yra priimta ir Egiptui.

Giria Nixoną ir savo kozyrius

Maskva. — Sovietų spaudoje pradėjo rodytis komentarai apie su prez. Nixonu pasirašytus susitarimus. Pirmasis prakalbo Amerikos Instituto direktorius Arbatovas, politbiuro patarėjas Ameriką liečiančiais klausimais.

Jo nuomone, raketų apribojimo sutarties norėjęs prez. Nixonas todėl, kad dabar prezidento rinkiminiai metai, kad Amerika pasukusi savo užsienio politiką nauja kryptimi — vietoje antikomunistinės taktikos pasirinktas švelnesnis santykiavimo

būdas su Maskva. Bet svarbiausia priežastis esanti ta, kad Sovietų karinė galybė tiek padidėjo,

jog Amerikai nebėra kaip girtis kariniu pranašumu, todėl reikėjo pradėti derėtis kaip lygus su lygiu. Prisiėdusios dar ir šios aplinkybės: nepasisekimai Vietname, didelis nedarbas krašte, valiutiniai sunkumai, infliacija ir rasiniai neramumai. Bet pasitarimus ir susitarimus Arbatovas pavadino "labai svarbiais", naudingais abiem pusėm.

Libijos diktatoriaus Quaddafi paskelbė remias ginklais, pinigais ir savanoriais tuos pasaulio veikiančius sąjūdžius, kurie kokių nors būdu daro nemalonių angliams ir amerikiečiams. Tokių remiamų tarpe suminėjo "Airijos revoliucionierius" Belfastė, Amerikos negrus ir Filipinuose tariamai skriaudžiamus musulmonus. Anglai ir ame-

Didina Soc.

Security pensijas

Social Security įstatymo naujais taisyklėmis jau senokai yra praėjęs per atstovų rūmus, bet senatas, daugiau kaip metus po to tylėjęs, tik dabar jį pradėjo stumti per savo finansų komisiją, atsiminęs rinkimus.

Šį kartą įstatymas yra sudarytas iš dviejų dalių — prie social security senatvės pensijų dabar yra pridėtas didelis gabalas welfare klįentų, kuriems aprūpinti numatyta kita tvarka.

Atstovų rūmai jau yra pabalavę senatvės pensijas pakelti 5 proc., senato finansų komisija dabar pasisakė už 10 proc. pakėlimą, bet yra prasidėjęs sąjūdis social security įstatymu tvarkomas senatvės pensijas dabar pakelti 20 proc. Šitas klausimas nebus taip greit išspręstas, nes dar daug ginčų tebėra ne tik dėl pensijų pakėlimo procento, bet ir nustatymo naujos bazės, nuo kurios renkami dirbančiųjų mokesčiai social security programai finansuoti. Bet tikimasi dar šįmet įstatymą priimti ir įteisinti.

Rusam pataria valgyti 4 kartus

Maskva. — Nuo pat bolševikų revoliucijos laikų Rusijos gyventojų didžiausias rūpestis buvo sotesnis maistas. Duonos ir bulvių trūkumas miestuose ilgai išsilaikė, mėsos ir pieno produktų trūkumas dar ir šiandien Rusijoje nepašalintas. Tokiose sąlygose nebuvo kada galvoti apie skanėstus, vitaminus ir maitinimosi ritmą — svajonė buvo nors vieną kartą per dieną maitingiau pavalgyti.

Šiandien, be abejo, maisto padėtis yra geresnė, nes pagerėjo transportas, paskirstymas. Todėl nebereikia stebėtis, kad Maskvos Medicinos Institute veikia mitybos skyrius, kurio direktorius dr. Petrovsky prašeko per spaudą apie iksiolinių maitinimosi įpročių reformą. Patariamai, žinoma, taikomi tik miestų gyventojams, kurių didžiausią dalį sudaro pramonės darbininkai. Pagrindinis patarimas — dar-

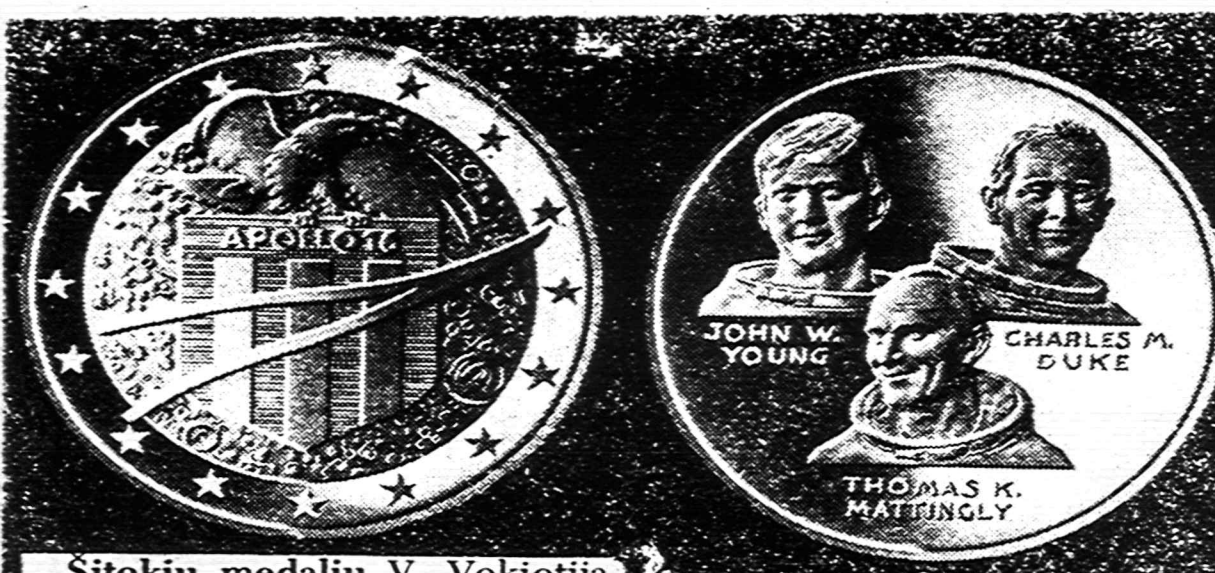
bartinę trijų kartų per dieną valgyimo sistemą pakeisti į keturių kartų sistemą. Stipriausiai siūloma pavalgyti iš ryto (su mėsa ar žuvimi), prieš miegą, atsisakyti kavos ir arbatos, vietoj to vartoti jogurtą, vaisių sultis, bet geriausiai suvalgyti apelsiną. Čia jau šypstels kiekvienas jo patarimą nugarėdęs, nes apelsinai labai dar retas paukštis net Maskvoje, visi importuojami iš užsienio, bet jų rindon patenka tiek mažai, kad neverta apie juos nė kalbėti.

Ir faktas tebėra faktas, kad kolūkiai dar neišaugina pakankamai pašarinių grūdų mėsiniams galvijams, kiaulėms ir paukščiams išauginti. Ir galvijų rūšys tebėra žemos kokybės. Todėl labai norima Amerikos pašarinių grūdų, ir jų galės gauti, jei Maskva neužsispirs kovoti už privilegijuotas prekybos sąlygas ir su-tiks sumokėti savo senas skolas.

nebegalėjo imtis po to, kai Podgornas, tokio pat tikslo siekdamas, išvyko tuščiomis rankomis.

Reporteriai bandė iš jo išgauti Kinijos vadų nuomonę dėl karo likvidavimo, bet jis negalėjo tų žinių suteikti, tik patarė sekti įvykius, nes jie gali būti įskalingesni. Bet buvo aišku, kad klūtis yra ne Maskvoje ar Pekine, bet Hanojuje, kuris nenori pašalinių tarpininkavimo. Karas būsiąs likviduotas tik tiesioginiais Washingtono-Hanojaus pasitarimais, be oficialios Maskvos ar Pekino pagalbos.

Dr. Kissingeris liudija, kad jis ir jo palydovai buvę priimti Pekine su išskirtiniu mandagumu, buvę daug kalbėta apie abi šalis liečiančius klausimus, tolimesnis pasikeitimas nuomonėmis labai vertinamas ir tuo pačiu keliu pasikelti ir toliau eiti. Nelaukiant staigų pasikeitimų tuo ar kitu klausimu, bet lauktina nuoseklios pažangos be bengališkų raketų sprogdinimo.

Sitokiu medaliu V. Vokietija paminėjo Apollo 16 laimingą kelionę į Mėnulį. Vienoje medalia pusėje (kairėje) yra oficialioji

Apollo 16 emblema, kitoje — visi trys astronautai. Medaliai padaryti iš aukso ir sidabro lydinio.

NEW YORKE PRALAIMĖJO KELI RĖKSNIAI

New Yorko valstijos pirminiai rinkimai delegatams į partijų nominacines konvencijas išrinkti buvo paskutiniai šiais prezidento rinkimų metais. Demokratų partijoje delegatų sąrašas buvo išstatęs tik sen. McGovern, nepasirodė su sąrašais nė Humphrey, nė Muskie. Juodu važinėja po kraštą ieškodami rėmėjų tarpe tų jau išrinktų delegatų, kurie iksioli nėra susirišę su jokių kandidatu.

New Yorko valstijoje demokratų turėjo išrinkti 248 delegatus, iš kurių McGovern gavo 225. Ir jis vyks ieškoti paramos dar neįsipareigojusį delegatų tarpe, nes jam dar trūksta apie 200 delegatų, kad galėtų būti išrinktas pirmuoju balsavimu.

Tuo pat laiku vyko ir kongreso atstovų rūmų narių nominacijos. Nebelaimėjo nominacijos antram terminui garsioji "aktyvistė" Bella Abzug, labai kairi ir akiplėšiškai veržli Manhattano žydė. Pralaimėjo ir kitas jos tautietis James Scheuer, kurs neseniai nuvykęs Rusijon ten pradėjo vaduoti žydus ir buvo paprašytas vizitą nutraukti.

Brooklyne pralaimėjo no-

riekiečiai esą buvę didžiausi arabų prieštai. Juk anglai šamoksle su sionistais 1948 m. atidavė Palestiną žydams. Dabar gi šamoksle su Iranu atidavė jam tris salas Persijos įlankoje. Amerikos nekencias todėl, kad ten skriaudžiami negrai ir kad Amerika remia Izraelį.

Bet jis jau pradėjęs rengti arabus išsilaisvinimo karui, kuris greičiausiai prasidės dar 1972. Neseniai jis gyrėsi vadovausiąs sąjūdžius islamo religijai pasaulyje skleisti. Pernai buvo įsivėlęs į šamokslą Moroko karaliui sunaikinti. Reiškiniai lyg sakytų, kad artinasi laikas ir Libijos gyventojams priminti diktatoriui sutvarkyti savo mandatą, kurį jis pasigrobė smurtu ir apgaule.

minaciją Emanuel Celler, 50 metų išbuvęs kongresmanu. Jo vieton nominuota jauna advokata Elizabeth Holtzman, rėmusi savo agitaciją tik vienu argumentu: Celler esąs nusėgęs ir atsilikęs nuo dabartinio gyvenimo. Tokiu pat argumentu kitą Brooklyn kongresmaną John Rooney bandė išmesti intrigomis užsiiminėjantis Lowenstein. Bet jam nepasisekė. Jis jau pralaimi antrą kartą.

REZOLIUCIJA DĖL LAISVOSIOS EUROPOS RADIJO

Kongresm. William S. Broomfield, užsienio reikalų komisijos narys, birželio 12 pasiūlė Atstovų rūmams rezoliuciją 1014. Joje siūlo nutarti, kad Laisvosios Europos radijas duotų ir lietuviškas, latviškas, estiškas siuntas. Pasiūlymas eina pirmiausia į užsienio reikalų komisiją.

Šia rezoliucija kongresmanas atnaujino senas baltiečių pastangas, kurios susilaukdavo vis nepasisekimo.

Detroito Baltijos tautų komitetas paskelbė pritarimą kongr. Broomfieldo rezoliucijos projektui.

Gen. Abrams prez. Nixono paskirtas armijos štabo viršininku. Iksioli jis vadovavo JAV karinėms pajėgoms Vietnamė.

LIETUVOS ĮVYKIAI AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Gausesni atgarsiai buvo tik dėl Simo Kudirkos

Kruvini įvykiai 8. m. gegužės mėn. Kaune sutapo su Lietuvos okupavimo ir masinio genocido sukaktimi bei jų minėjimais. Spauda savaimė juos sujungė. Daugelis įjungė į savo pasisakymus ir Simo Kudirkos išdavimą.

Kudirkos išdavimas tada spaudos buvo aprašomas taip, kad virto sunkiais akmenimis į Amerikos kaimą; virto kaltinimais dėl biurokratinio apsileidimo, kurio rezultatas buvo tarptautinių sutarčių, Amerikos tradicijų ir žmoniškumo sulaužymas. Tada Sovietai galėjo būti patenkinti, kad Amerika pati save plaka.

Dabar akmenys turėjo kristi į Sovietų kaimą. Žmonių susidėjimas, pasipylęs Kauno gatvėse kraujas ir seniai trunkantis žmogaus teisių varžymas turėjo virsti sunkiu kaltinimu Sovietams.

Tie įvykiai amerikiečių spaudoje, kiek tai matyti iš gautų laikraščių, rado trejopo atgarsio: didžioji dalis skelbė tik AP ar UPI ar savo korespondentų iš Maskvos informacijas;

kita dalis rašė ir vedamuosius, apžvelgdami visų Lietuvos problemą, išskeldami sovietinį spaudimą, reikšdami pavergtiem užuojautos sentimentą;

trečia dalis, tur būt, ne-gausiausia, kėlė klausimą, ar Amerikos vyriausybė yra ką padariusi žmogaus teisėms ginti.

PIRMOS GRUPĖS ATGARSIAI
UPI informaciją birželio 14 paskelbė Chicago Tribune (gauta D.T. dėka), The Scranton Tribune (gauta V.R. dėka).

Progress-Bulletin, Pomona, Calif. (gauta M.B. dėka).

Asso. Press informaciją (J.R. Peipert korespondento) birželio 14 skelbė The Evening News, Wilkes Barre, Pa. (gauta V.R. dėka), The N.Y. Times, Chicago Daily News (birž. 13; gauta L.P. dėka).

Chicago Sun Times (gauta D.T. ir L.P. dėka) davė savo korespondento pranešimą.

Bucks County Courier Times birželio 13 išdėjo L.B. pietryčių srities pirmininko B. Rūgo laisvą apie Kalantą, Sovietų sulaužytas garantijas Lietuvos nepriklausomybei ir birželio 15 gėdą-paslinką.

ANTROS GRUPĖS ATGARSIAI: ar galimas sovietinio spaudimo atlydis?

LB informacijos tarnybos pranešimu, eilė laikraščių išdėjo vedamuosius LB veikėjų parašyti.

Los Angeles, Times, milijoninio tiražo laikraštis, birželio 18 antrašte "Many Nations Under the Boot" rašo apie daugelį pavergtųjų, bet centre yra Lietuva su paskutiniaisiais įvykiais. Juos taip vertina: "Kremliaus vadų akys kylančiai neramumai tarp nerusų tautybių Sovietuose yra pavojingesnė grėsmė esamai valdžios struktūrai negu labiau išgarsintų disidentų rašytojų bei intelektualų veikla".

"Gal būt, daugumas nerusų sutiktų su buvimu Sovietų Sąjungos ribose, gaudami didesnę tautinę autonomiją, teisę praktikuoti savo religiją, išlaikyti savo tautines kalbas bei kultūras bei centrinės valdžios trukdymų".

"Tuo tarpu Kremlius nerodo jokių ženklų, kad būtų palankus tokiu noram. Gal jis baiminasi, kad kiekvienas centrinės valdžios parodytas silpnumas gali susilpninti ir komunizmo valdžią".

(Adresas: Mr. Anthony Day, Editor of the Editorial Pages, Los Angeles Times, Times Mirror Square, Los Angeles, Calif. 90053).

The Evening Outlook, Santa Monica, Calif., birželio 15 vedamasis "The Tragedy of Lithuania" kalba apie paskutinius įvykius ir pastangas išskirti klausimą J. Tautose (Laikraščio adresas: Mr. R. D. Funk, Editor and Managing Editor, The Evening Outlook, 1540 — 3rd St., Santa Monica, Calif.).

The Tidings, Los Angeles arkivyskupijos laikraštis, — "June in Lithuania" — Lietuvos pavergimo istoriją baigia primimu, kad lietuviai prašo jungtis su jais maldoje už savo tėvų žemę.

(Adresas: The Tidings, 1530 W. 9th St., Los Angeles, Calif. 90015).

Chicago Tribune (gauta D.T. dėka) gegužės 27 Willard Edwards vedamųjų skyriuje "Lithuanians a Factor in Talks" gegužės įvykius sieja su S. Kudirka. Esą abei įvykiai rodo daugiau negu bendrą žmogiską laisvės veržimosi išraišką. Esą Kudirką su kitais aštuoniais Potomos priverčiamųjų darbų stovykloje šaukėsi į tarptautinį Raudonąjį kryžių pagalbos nuo ne-žmoniško elgesio ir sąmoningo mariniimo badu.

"Vienutė buvo — Kudirkai bausmė. Jis buvo laikinai nutildytas, kaip ir šimtai suminto jaunimo Lietuvoje po to, kai tūkstantčiai žygiavo gatvėm savaitę prieš Nixono kelionę į Maskvą, šaukdami: "Laisvės Lietuvai".

"Kudirkos reiškia, kad laisvės troškulis niekada nenutils, kol bet kur žmonijos dalis yra pavergta".

The Christian Science Monitor birželio 16 viename iš vedamųjų (jų vyr. redaktorius yra Joseph C. Harsh), vardu "Nationalist stirrings" suminėjo, kad toki sąjūdžiai kaip Lietuvoje rodosi ir Ukrainoje. Ir ten skundžiamasi tuo pačiu: rusifikacija ir kultūrinės laisvės nebuvimas. Esą kova Vakaruose dėl žydų Sovietuose laimėjusi daugiau laisvės žydam emigruoti. "Kitų mažumų atžvilgiu, atrodo, geležinę kumštį Sovietai tik labiau spaudžia".

(Adresas: Mr. Joseph C. Harsch, 1 Norway St., Boston, Mass. 02115).

TREČIOS GRUPĖS ATGARSIAI: ar tyla reiškia naują Nixono politiką?

Daily News vedamasis buvo duotas pereinamam nr. išsiai. Jį baigė paklausimu: kaip gi su Washingtono remta pavergtų tautų laisve? Twin Circle birželio 23 išdėjo Paul Scott, su kuriuo ryšį palaiką LB informacijos tarnybos veikėjai, str. "High cost of freedom in USSR". Jame autorius kelia klausimą, kokia kaina prezidentas Nixonas siekia gerų santykių su Sovietais. Atsako: tai milijonų laisvės kaina.

"Didžioji kaina reikšmingai iliustruota prezidento visišką tyla Maskvos viršūnių konferencijoje, kai jo sovietinis šeimininkas smurtu slopino Lietuvoje demonstracijas už laisvę."

"Prezidentas net nepasidomėjo pavergtų žmonių likimu ir jų desperaciniu maldavimu, su didele rizika telefonu perduotu į J.V. ambasadą Maskvoje. Tai aiškiai rodo, kad jų laisvės siekimas neturi vietos naujoje "pasaulio santvarkoje", kilusioje iš susitikimų Maskvoje ir Pekine".

"Būdinga yra Nixono naujoje politikoje, kad tai pirmas sykis, kada Amerikos prezidentas kelia į Maskvą ir pagerbė Sovietų vadus kaip "garbingus asmenis", kai tuo tarpu jų slaptoji policija triuškinio pavergtų tautų

opoziciją sovietinei kontrolei. Tokia kelionė seniau nebūtų buvusi įsivaizduojama".

"Amerikos diplomatai Europoje pranešė, kad Nixono gestai Sovietams yra vertinami kaip jo apsisprendimas išskirti J.V. ir Sovietų santykius už bet kokios politikos, kuri gaivintų laisvės viltis milijonams teritorijose, užimtos Sovietų".

"Sumenkinimą, jei ne visišką atsisakymą nuo Amerikos tradicinės rolės palaikyti komunistų valdomų žmonių laisvės viltis, patvirtina ir kitas mažai žinomas Nixono sprendimas".

"Tai naujoji politika leisti parduoti J.V. naujausio modelio kompiuterius, kokių Sovietų Sąjunga dar neturi ir kurie sumodernintų Rusijos komunistų partijos ir Sovietų slapstosios policijos (KGB) mašinieriją gyventojam kontroliuoti".

(Adresas: Mr. Paul Scott, co Twin Circle, Box 25986, Los Angeles, Calif. 90025).

Congressional Record įdėtas Waterburio kongresmano J. S. Monagan, kongreso rezoliucijos 416 iniciatoriaus, pareiškimas dėl įvykių Lietuvoje. Pareiškime kongresmanas sako, kad būdamas Maskvoje jis skatinęs Sovietų vadus duoti daugiau laisvės lietuviams. Ir dabar tuo skatinimu jis baigia pranešimą apie gegužės įvykius.

BAŽNYČIOJE IR UŽ JOS

Naujos taisyklės dėl moterystės anuliacijos

Popiežius Paulius VI paskelbė taisyklės moterystės bylom pagreitinti. Taisyklės veikia nuo liepos 1. Pagal jas byla gali būti išspręsta per du tris mėnesius (kai anksčiau ji trukdavo metus), jei moterystė turi būti laikoma niekine dėl priežasties, kad "matrimonium non consumatum est".

Pagal naujas taisykles liudijimai gali būti surašyti bet kuria naująja kalba (seniau tik lotynų); gali būti įkalbėti ir į juosteles. Gydytojų tikrinimo gali būti atsisakyta, jei vyskupas turi pakankamo pagrindo pasitikėti abiejų bylos pusių pareiškimais. Anksčiau reikėjo abiem pusėm po septynis liudininkus, kad moterystė "non consumatum"; nuo jų dabar atsisakyta.

Daugiausia galios naujos taisyklės sudeda į vietos vyskupo rankas.

Bažnyčia, kuriai reikia Kristaus botago

Amerikos kunigų tarpe šiuo metu populiariau leistas į politiką, į socialinę akciją, kaltinti popiežių, vyskupų ir smurtu kelti chaosą. Tokios veiklos viršūnė buvo Šv. Patriko katedroje, New York, pamaldose už taiką ir susipratimą. Kaip N. Cath. Register rašė, vienuolė iš Sisters of

Charity paskaitė lekciją ir po jos pareiškė, kad negali būti jokios taikos, jeigu kunigas Daniel Berrigan nebuvo pakviestas sakyti pamokslą. Paragino žmones išeiti iš bažnyčios. Tai daliai, kuri išėjo, kun Berrigan lauke laike pamaldas ir kritikavo New Yorko arkivyskupą kardinolą Cooke, kam jis esąs ir vyriausias, vikaras katalikam, esantiem kariuomenėje.

Arkiv. Sheenas apie Bažnyčią
Populiarusis televizijos kalbėtojas arkivyskupas F. J. Sheen dabar nutils. Momentui pasiskardeno Pennsylvanijos Columbo vyčių išklmėse, kuriose jam buvo suteiktas "veiklaus kataliko" žymuo.

Sheenas čia kalbėjo apie šio krašto Bažnyčios ateitį. "Kas gali imtis gelbėti mūsų Bažnyčią? Ne mūsų vyskupai, nei ne mūsų kunigai ar vienuoliai. Tai jūs, pasauliečiai. Jūs turit galvas, turit akis ir ausis Bažnyčiai saugoti. Jūsų misija yra žiūrėti, kad jūsų kunigai veiktų kaip kunigai ir jūsų vienuoliai kaip vienuoliai".

Esą nuo žmonių priklauso sustiprinti juos, jei "iškrysta iš vėgų". O kai dėl visos valstybės, tai Sheen reiškė susirūpinimą, kad tiek daug čia leidžiama, tiek daug kompromisų ir tiek daug tik pusiau priemonių.

Žymuo pradėtas duoti nuo 1969. Pirmas apdovanotasis buvo Volpe.

Connecticut priimtas įstatymas, kuriuo abortai teleidžiami, kai reikia gelbėti motinos gyvybę.

Brooklyno vyskupija uždarė savo laikomas 4 vidurines mokyklas, 6 dar liko.

— "Baltic Studies" veikalą redagavo prof. Igor Kavass ir prof. Adolph Sprudz. Studiją išleido Williams Hein & Co., 1285 Main St., Buffalo, N. Y. 14209. Kaina 20 dol. Knygoje aprašyta Baltijos valstybių ankstesnė istorija ir Sovietų Rusijos agresija.

— Midland, Ont., Šiaurės Amerikos šventovė, Kanados lietuviai stato naują kryžių pagal dail. Telesforo Valiaus eskizą. Minėtas kryžius dedikuojamas Lietuvos kankinių garbei. Kryžiaus šventinimas numatomas rudenį.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdėdam naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Gledratitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 680 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; Tel. 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laidotuves, Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šerminis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami požadotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventoms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Daria ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų projektuotojai ir statytojai, 800 Jamaica Ave., Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais Cypress Hills kapines. Tel. AP 7-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 4-3299. Papildomai kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrus, We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda baltai (ga- li vykti ir į kitus miestus), portretūra, menų darbų nuotraukos ir kiti fot. patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

Lietuviškam rajone —

LIETUVIŠKA Gėlių PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

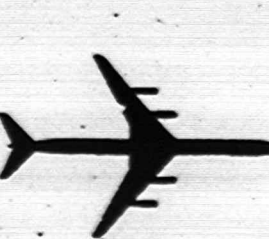

Lietuviško stiliaus paminkai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino
Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose
kelionių reikaluose:
LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruiser)
AUTOBUSAI įdomių vietų
lankymas

Specialios nuolaidos:
INDIVIDUALS
(ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

Dr. Kazys Bobelis (d.) Alto pirmininkas, sveikina su Valstybės sekretoriumi William P. Rogers po konferencijos — Foreign Policy Conference for Leaders of Non-Governmental Organizations.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281

Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostatais. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtina išreikšti redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Jaunimo metai — čia ir ten

Cia, Chicagoje, ši savaitgalį dvi jaunimo šventės — antrasis jaunimo kongresas ir ketvirtoji tautinių šokių šventė.

Apie tas šventes laikraštis buvo skelbiama savaitę po savaitės ištaisais puslapiais. Būtu tad tuščiažodžiavimas dar skyrium reikšti sveikinimus.

Palauksim iki po įvykių. Tada bus laikas vėl prašnekti, kokius pažangos suolius ar žingsnius jaunimas yra padaręs nuo pirmojo kongreso, nuo trečios šventės.

Dėmesys nenukrypsta ir nuo jaunimo ten — Lietuvoje. Ten reikiama pati jauna, veržli dvasia. Ji ten veržiasi į laisvę, kokios čia jaunimui niekas nevaržo. Ji ten veržiasi pro varžtus skausmingom gyvybės ir kraujo aukom.

Tokie yra šiemetiniai „jaunimo metai“ čia ir ten.

Iš kur parama?

Persekiojama Lietuva kreipė ir tebekreipia akis į Vakarus: 1948 m. rašė popiežiui Pijui XII; šiemet rašė J. Tautų gen. sekretoriui Waldheimui; skambino iš Lietuvos telefonu, kaip pranešė P. Scott, į Amerikos atstovybę Maskvoje — Nixono viešnagės metu.

Vakaruose į jų šauksmą prašneko opinija, bet oficialiosios institucijos tyli.

Nuostabiau, kad užtariančių balsų pakilo pačiuose Sovietuose. Andrei D. Sacharovas, sovietinės atominės bombos tėvas, 1971 kovo mėn. ir 1972 birželio mėn. memorandumu Brežnevui pasisakė prieš valdžios represijas: prieš politinius areštus, prieš psichiatrinis eksperimentus su politiniais kaliniais, prieš religijos persekiojimą — ypačiai religijos persekiojimą Baltijos valstybėse. Sacharovas reikalavo realios galimybės bet kuriai respublikai atsiskirti, jei ji to norėtų.

„Posev“, rusų laikraštis Vakaruose, (1972 geg. mėn.) suminėjo ir kitą gynėją. Esą kai kilo kun. J. Zdebskio byla, V. N. Čalidze, žmogaus teisių gynimo komiteto narys, „kreipėsi į Lietuvos aukščiausiojo sovieto prezidiumą su pareiškimu, kad kun. J. Zdebskio veiksmai neprieštarauja nė vienam iš Sovietuose veikiančių įstatymų. Jo suėmimas, priešingai, nusikalsta SSSR ratifikuotai konvencijai prieš diskriminaciją švietimo srityje ir yra baustinas veiksmas — „trukdymas vykdyti religines apeigas“, kuriam taikomas sovietinės Lietuvos respublikos baudžiamojo kodekso 145 straipsnis“.

Už laisvę ir tikėjimą kovojanti Lietuva randa paramos tarp tų rusų, kurie kovoja už žmogaus teises ir patys yra persekiojami.

Ar bus atoslūgis?

Liberalai pranašavo atoslūgį Sovietuose. Dabar tų pačių liberalų spauda nemato jokių ženklų. Priešingai, stiprėja represijų ženklai. Vienas toks — suimtas istorikas Jakir, kovotojas už žmogaus teises. Lig šiol ji saugojo nuo suėmimo jo praeitis: jis sūnus generolo Jakir, kuris 1937 Stalino buvo nužudytas, o sūnus ir jo motina turėjo konklageriuose keliolika metų praleisti. Tik po Stalino mirties jie grąžinti, o generolas reabilituotas. Dabar jis apkaltintas „nusikaltimais prieš konstituciją“, nes davęs žinias Vakarų radijam ir spaudai. Kitas ženklas, NYT vedamajame minimas — laisvės demonstracijų Lietuvoje kruvinas nuslopimas. Trečias — Suslovo pareiškimas, kad viršūnių susitarimas neatrado kovos prieš „reakcinę buržuazinę ideologiją“.

Viršūnių konferencija nutildė Vakarų vyriausybės, paliko laisvę, anot Jakir, atgyjančiam neostalinizmui.

LIETUVIŲ REIKALAI PER TELEVIZIJĄ

Populiarusis Eddie Meath

Birželio 13 rochesterietis Eddie Meath, per savo televizijos rytmetinį dviejų valandų pasirodymą, lietuviškiems reikalams paskyrė net penkiolika minučių. Eddie Meath Rochesteris yra gana populiaris asmenybė. Kaip radio pranešėjas yra pradėjęs reikštis prieš devyniolika metų. Prieš devynerius metus pradėjo rinkti centus kaledinėms dovanoms vaikams, gulintiems Rochesterio ligoninėse. Pirmuosius metus surinko 25,000 centų, o praėjus jau 2,500,000. Be to, kasmet labai sėkmingai praveda ilgąsias televizijos valandas raumenų atrofijos tyrinėjimui naudai, o ir daugelį kitų TV parengimų, ypač tokių, kur renkamos aukos kuriam nors humaniškam reikalui, ir rochesteriečiai visada jam parodo didelio dosnumo. Dabartinis jo pasikalbėjimų per televiziją parengimas čia Rochesterį reguliariai pasiekia daugiau negu 10,000 namų, o už Rochesterio ribų, JAV ir Kanadoje, per vielas (Cable TV) dar apie 100,000 namų, todėl ir tos dienos jo pasikalbėjimas su profesorium Antanu Klimu turėjo pasiekti gana daug asų.

Ta proga norėtum pastebėti, kad tokius pasikalbėjimus panašiuose TV parengimuose gal ir kitose vietose nebūtų sunku gauti, ypač kai jau turime didelį skaičių plačiai po visą kraštą pasisklidusių lietuvių, čia išėjusių mokslus ir užimančių įvairiose srityse aukštas vietas. Tokiems žmonėms, turintiems ką nors naują pasakyti, atrodo, į tokius TV parengimus durs ne taip sunkiai praveriamos. Bent prof. A. Klimui nebuvo sunku. Jis, impulsu pagautas, paskambino Eddie Meath ir iš karto buvo pakviestas. Sako: „Mes savo klausytojams norime parodyti ko įvairiausių interesų žmonės.“ Taip ir lenda galvon mintis, kad pav. Philadelphiajį kas nors pakalbinti tokį Mike Douglas, New Yorke Dick Cavett ar Hollywoodo Johnny Carson. Gal ir jie neužtrenktų durų. O ką bekalbėti apie šimtus vietinių mažesniųjų, kurių yra kiekviename mieste, net miestelyje. O kiekvienas jų pasiekia tūkstančius klausytojų.

Antano Klimo pasikalbėjimas buvo perduotas, kaip amerikiečiai sako, „gyvas“, t.y. iš anksto neregisuotas, net su Eddie Meath nesvarstytas. Atrodo, kad tam reikalui jie net ir laiko per daug neturi. Pats A. Klimas, eidamas kalbėti, nežinojo, ko bus drauge mažiausia 656,000, arba 33 proc. visų gyventojų.

Lietuva: Evakuota ar pabėgo 116,000, žuvo 1941 ligi 1945 18,000; Sovietų deportuota, nužudyta ar „mažajame kare“ (partizanų) po 1945 žuvo 415,000; vokiečių nužudyta ar Vokietijoje priverčiamuosiuose darbuose žuvo 195,000; viso 744,000, arba apie 28 proc. visų prieškarinių gyventojų.

Šį traginį įsilauką palygink su žmonių netekimu, kuris ištiko Suomiją žiemos kare 1939-40 prieš Sovietų Sąjungą: iš karto daros aišku, kad net pralaimėtas karas pareikalavo mažiau kraujo negu „taikinga“ okupacija a la russe. Suomiai žiemos kare 1939-40 neteko 2391 užmuštų ar dingusių be žinios, o taip pat kelių šimtų civilinių gyventojų ir civilinių jūrininkų. Drauge tai mažiau kaip 25,000. Tiesa, Suomija turėjo perleisti Kareliją ir kitas sritis, tačiau jų gyventojus (450,000) atsiėmė; atsiėmė ir dalį jų turto.

Taigi apsimokėjo visai suomių tautai kariauti.

Suomija karą tęsė ir 1941 ligi 1944. Psichologiškai šis karas buvo suprantamas, bet politiniai pagrindai jam buvo klaidingi. Ir suomiai šį karą vėl pralaimėjo: neteko 66,299 karių ir keleto šimtų civilių.

Taigi drauge abudu pralaimėti karai atsiėjo 92,410 žuvusių. Abiejose karuose sovietų nuostoliai buvo daugiau kaip dvigubai didesni. Žmonių suomiai ne-

Jurgis Jankus informuoja apie prof. A. Klimo pasikalbėjimą su E. Meath Rochesterio televizijoje

klaustas. O vistiek iš klausimų atrodo, kad ne tik Klimas, bet ir Meath buvo tam gerai pasiruošę. Ir lietuviams, mano galva, gal būtų įdomu pasekti, kaip pats pasikalbėjimas ėjo, todėl čia pridėdu lietuvišką viso pasikalbėjimo vertimą.

EDDIE MEATH. Šį ketvirtadienį, birželio 15 beveik du milijonai Amerikos lietuvių, gyvenančių J. A. Valstybėse, dalyvaus tautinėje maldos ir gedulo dienoje. Tuo nori parodyti, kad jie remia Lietuvos kovą už atstatymą religinės ir politinės laisvės. Lietuvių vedamą kovą galima būtų palyginti su ta kova, kurią veda sovietų žydai.

Neseniai įvykę studentų sukilimai Lietuvoje ypatingai liečia mūsų sekantį svečių, kilusių iš ano paties krašto. Čia, šiam krašte jis gyvena nuo 1950. Pensylvanijos universitete yra gavęs kalbos mokslų masterio ir daktaro laipsnius. Rochesterį įsikūrė 1957, kai pradėjo dėstyti Rochesterio universitete. Šiuo metu jis yra tame universitete vokiečių kalbos ir lingvistikos profesorius, o, be to, dar redaguoja Lituanus žurnalą. Tik kažin ar aš taip tą žodį tariau. Daktaras Antanas Klimas. Daktar-

re, malonu turėti jus savo svečiu.

Apie Lituanus

ANTANAS KLIMAS. Ačiū. Ir dėkui, kad sutikote mane priimti.

E.M. Ar aš teisingai ištariau Lituanus?

A.K. Maždaug. Tai yra lotyniškas žodis, kuris reiškia lietuvis.

E.M. Ir ji leidžiat metų ketvirtiais?

A.K. Taip.

E.M. Ir kas tą knygą perka?

A.K. Ji eina į 98 kraštus, į daugelio universitetų bibliotekas ir atskiriems prenumeratoriams. Išsiuntinėjama apie 5000 egzempliorių. Siekt tiek siuntinėjam veltui, bet apie 4000 yra užsimokančių prenumeratorių. Iš tikrųjų jis yra leidžiamas Lituanus fundacijos, ne pelnui įsteigtos organizacijos.

E.M. O jeigu kas nors iš lietuvių, kurie šį rytą klausia, norėtų tą žurnalą įsigyti, kokių adresu galėtų jį užsisakyti?

A.K. Post Office Box 9318 Chicago, 60690, o, be to, jis dažnai skelbiamas periodinėje spaudoje. Arba gali paskambinti man.

E.M. Ar jūsų telefonas yra telefonų knygoje?

A.K. Yra. Arba gali skambinti

Rochestery, N. Y., birželio 13 populiariojo Eddie Meath (k.) programoje vyko pasikalbėjimas su prof. dr. Antanu Klimu (d.) apie Lietuvą, birželio deportacijas ir dabartines aktualijas Lietuvoje.

universitetan.

E. M. University of Rochester, prof. Antanas Klimas. Daktare, kas iš tikrųjų skelė dabartinius neramumus Lietuvoje?

Apie neramumus Lietuvoje

A.K. Tai buvo išsiveržimas per ilgą laiką susitelkusio nepasitenkinimo. Kaip jau žinote, Sovietai Lietuvą okupavo 1940, nuo 1941 ligi 1944 ji buvo okupuota vokiečių, o 1944 vėl užėmė sovietai. Tada Lietuvos partizanai kovojo su rusais aštuonerius metus, bet apie tą kovą beveik nieko nežinojo ir dabar nežino Vakarai. 40,000 geriausių jaunuolių žuvo toje nelygioje kovoje. Kai 1952 sukilimas buvo užgnaužtas, žmonės perėjo į pasyvų priešinimą, kuris be pertraukos tęsėsi ligi dabar. Kaip pavyzdį galima paminėti Vilniaus ir Kauno studentų sutarimą žiemoms metu nenešioti kepurų, kad kiekvienas žinotų, jog be kepurės sutiktas jaunuolis yra lietuvis, o su kepure — jau tikriausiai rusas. Po Stalino mirties, režimui truputį atsilaidus, jaunoji generacija, panašiai kaip Čekoslovakijoje, pasuko kita linkme. Tą Simas Kudirka gražiai išreiškė savo teismo kalboje, kad jaunoji generacija pasirinko eiti savo protėvių keliu. Ir taip pastaraisiais metais buvo išdrįsta nusiųsti Kremlinui net visa eilė peticijų. Jas pasirašę žmonės rizikavo ne tik savo laisvę, bet ir gyvybes. Viena iš jų su 17,000 parašų buvo slapta persiųsta net generaliniam J.T. sekretoriui Kurt Waldheim. Pagaliau, štai anas jaunas vyras, gegužės 14 apsispylęs benzinu miesto centre. Mes tikrai žinome, kad prieš susidėgindamas jis pasakė kalbą, reikalaujamas Lietuvai politinės ir religinės laisvės. Jis buvo studentas ir kartu dar darbininkas. Ir tik tada, kai policija neleido dalyvauti jo laidotuviuose... (Iš tikrųjų, policija pasigrobė jo lavoną ir slapta palaidojo) — tada tai jau studentai sukilo. Tas sukilimas tebuvo tik parodymas, ką jaunoji lietuvių generacija jaučia, o mums tas įvykis dar parodo, kad rusams visiška nepasisekė išauginti jaunosios kartos, kuri būtų palanki jų užmačioms. Manau, tai pati

(nukelta į 6 psl.)

KIEK REIKIA SUMOKĖTI UŽ LAISVĘ?

Baltijos valstybių likimas — kaip įspėjimas

4

Taigi laikotarpiui nuo 1939 ligi 1944 (ir ligi 1945 Kurliandijos katilė) susidaro tokis balansas:

Trijų Baltijos valstybių gyventojų skaičius sumažėjo apie 450,000 dėl evakuavimosi (išlikę gyvi), apie 400,000 dėl vokiečių okupacijos (žuvę), apie 170,000 dėl sovietų okupacijos 1939-41 (nužudyti, deportuoti, žuvę).

Viso tai 1,020,000 žmonių, arba beveik 18 proc. visų gyventojų.

Tuo Baltijos valstybių drama jokių būdu nesibaigė, nes po to Sovietai okupavo antrą kartą ir likvidavo visą elementą, kuris dėl ko nors buvo įtariamas, kad aktyviai bendradarbiavęs su vokiečiais.

Lietuva: 1944 ir paskiau į USSR deportuota 350,000, mažajame kare su Sovietais žuvo ar sovietų tarp 1944 ir 1952 likviduota 30,000.

Latvija: Nuo 1944 deportuota, žuvo ar nuteista 190,000.

Estija: Nuo 1944 deportuota 30,000; nuo 1944 žuvo ar nuteista (apskaitoma) 10,000.

Viso nuo 1944-45 deportuota, žuvo ar nuteista 610,000, taigi daugiau kaip 12 proc. buvusių visų trijų Baltijos valstybių gyventojų!

Bendras nuostolis nuo 1939 siekia mažiausia 1.6 milijonų žmonių, kurie turėjo bėgti, buvo deportuoti, kovoje žuvo ar buvo „nuteisti“. Tai yra apie 28 proc. 1940 metų gyventojų; tai vis skaičius tų, kurie dėl svetimų interesų ar po svertima vėliava žuvo, prieš ją kovoję, nuo jos bėgo. (b. d.).

ŽMONIŲ NUOSTOLIAI

ATSKIROM VALSTYBĖM

Atskirom Baltijos valstybėm tenka toki žmonių nuostoliai.

Estija: Evakuota ar pabėgo 95,000; žuvo 40,000; deportuota ar Sovietų nužudyta 87,000; vokiečių nužudyta 5,000; viso apie 227,000, arba 20 proc. visų gyventojų.

Latvija: Evakuota ar pabėgo 240,000; žuvo 85,000; deportuota ar Sovietų nužudyta 236,000; vokiečių nužudyta 95,000;

teko mažiau kaip 2.5 proc. visų savo gyventojų, arba apie dešimt kartų mažiau kaip trys Baltijos valstybės, kurios oficialiai visai nepasipriešino Sovietų okupacijai nei paskiau Vokiečių.

Jeigu Sovietams būtų pasisekę užimti visą Suomiją, tai deportacijos ir „nuteisimai“ būtų pridarę didesnių nuostolių, o ir materialiniai nuostoliai nuo sovietinio plėšikavimo bei komunistinės santarkos įvedimo būtų buvę daug didesni. Be to, suomiai parodė savo valią atvirai stoti į kovą ir tokiu būdu istorijos akivaizdoje sustiprino savo teisę į nepriklausomybę; sustiprino ne tik sau patiem „savigarbą“, bet laimėjo ir pasaulio opinijoje, o gal net ir pačių rusų akyse.

AR GALĖJO BALTIJOS VALSTYBĖS GINTIS?

Lyginant su Suomija, kokių galimybių turėjo Baltijos valstybės gintis nuo Sovietų Sąjungos? Šį klausimą svarstant, reikia išeiti iš prielaidos, kad Estija, Latvija ir Lietuva geopolitiniais, kariniais, geografiniais atžvilgiais bei materialiniais ištekliais neturėjo jokių perspektyvų paskirai apsiginti nuo Sovietų. Dėl to Baltijos valstybės vis mėgindavo siekti glaudesnės bei karinės tarpusavio sąjungos; bet lemiamu momentu, kaip ir daugelis sąjungų tuo metu prieš antrąjį pasaulinį karą, neveikė. Sovietai kiekvieną valstybę galėjo skyrium išprievartauti.

Kariniu požiūriu Baltijos valstybės tegalėjo gintis tik drauge. Šiai minčiai patvirtinti tebus čia palygintos Estijos, Latvijos ir Lietuvos karinės jėgos su Suomija. Idealus išsprendimas, žinoma, būtų buvęs glaudti Baltijos valstybių ir Suomijos sąjunga, kuri būtų galėjusi sumobilizuoti apie 1 mil. kariuomenės ir uždaryti Suomijos įlanką.

Suomijos ir trijų Baltijos valstybių karinių jėgų palyginimas

Taikos meto kariuomenė (be pasienio sargybos ir policijos).

Suomija: 3 pėstininkų divizijos, 1 kavalerijos brigada, viso 28,000.

Estija: 3 pėstininkų divizijos, ypatingi daliniai, 4-oji divizija nuo 1940 buvo organizuojama; viso — 12,000.

Latvija: 4 pėstininkų div., ypatingi daliniai, 1 motorizuota brigada; viso — 25,000.

Lietuva: 3 pėstininkų div., 1 kavalerijos brigada, 4-oji divizija buvo organizuojama; viso — 24,000.

Palyginti su Suomija, Baltijos valstybės drauge turėjo daugiau karų dusyk tiek karių ir daugiau kaip trisysy tiek divizijų.

Jūrinės jėgos (be sargybinių, pagelbinių ir keleivinių Peipuso bei Ladogos ežeruose).

Pakrantių šarvuotųjų: Suomija 2; Estija —; Latvija —; Lietuva —.

Povandeninių: Suomija 5; Estija 2; Latvija 2; Lietuva —.

Minininkų: Suomija 5; Estija

2; Latvija 2; Lietuva —.

Patrankinių laivų: Suomija 4; Estija 2; Latvija 1; Lietuva 1.

Kadangi du modernieji Suomijos pakrantių šarvuotieji galėjo būti vartojami kaip priešlektuviniai, tai bendras trijų Baltijos valstybių laivynas buvo beveik tokio pat dydžio kaip Suomijos.

Aviacija

Mokomieji lėktuvai: Suomija 156; Estija 34; Latvija 50; Lietuva 30.

Naikintojai: Suomija 92; Estija 27; Latvija 50; Lietuva 40.

Bombonešiai: Suomija 18; Estija 10; Latvija 15; Lietuva 10.

Zvalgybiniai: Suomija 35; Estija 10; Latvija 15; Lietuva 10.

Viso — Suomija 301; Lietuva 125; Latvija 155; Lietuva 110.

Jei Suomija turėjo 156 mokomuosius ir 145 kovos lėktuvus, tai trijų Baltijos valstybių bendras skaičius — 114 mokomųjų ir 276 kovos lėktuvų, arba drauge 390.

Sunkieji ginklai

Šarvuoti traukiniai: Suomija 7; Estija 4; Latvija 6; Lietuva jau nebeturėjo.

Seni lengvieji šarvuotieji: Suomija 30; Estija 12; Latvija 6; Lietuva 12.

Seni vidutinio dydžio šarvuotieji: Suomija keletas; Estija 10; Latvija 3; Lietuva —.

Modernūs lengvieji šarvuotieji: Suomija 30; Estija 6; Latvija 18; Lietuva 51.

(bus daugiau)

Miuncheno, Vokietijoje, lietuvių tautinių šokių grupė Ratukas. Viduryje (stovi iš d. pirma) — grupės vadovė Alina Grinienė. Nuotr. Sarūno Verselio

MIUNCHENO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ RATUKAS

1950, pasibaigus didžiajai emigracijos bangai iš Vokietijos, į Muencheną buvo atkelta iš įvairių stovyklų daugiau negu 100 lietuvių. Čia tuojau pradėjo organizuotis tautinių šokių grupė. Pradžioje šoko suaugusieji, net senyvo amžiaus šokėjai, nes jaunimo nebuvo pakankamai. Grupė metai po metų keitėsi savo sudėtim. Keletą metų nuotaikingai atšokę "senukai" užleido vietą daugiausia studijuojančiam jaunimui. Studentai betgi nepastovūs, vieni atvažiuoja, kiti čia pat išvyksta. Todėl ir šokėjai nuolat keičia-

si. Tik šokių vadovė nuo pat pradžios iki šiandien ta pati — Alina Grinienė. Pagal šokių sudėtį, kartais susidaro 4 poros, kitą kartą 8 mergaitės, tai vėl 6 poros. Ruošiantis IV-tai tautinių šokių šventei, pavyko sulipdyti 8 poras. Kai kurie šokėjai į repetitijas turi atvykti iš labai toli.

Kad ir nedidelė Muencheno grupė Ratukas, ji yra nesuskaitomai kartų užpildžiusi lietuviškas minėjimų programas ir reprezentavusi lietuvius kitataučių tarpe. Muenchenas yra pabėgėlių "sostinė", todėl čia

telkiasi visas tarptautinis kultūrinis gyvenimas.

Siuo metu grupėje šoka: Arūnas Balkus, Rudolfas Boehmas, Zigfridas Boehmas, Petras Buracas, Brunonas Dovilas, Marius Dresleris, Aurelija Gelžinytė, Violeta Hermanaitė, Alfredas Hermanas, Gunda Mečionytė, Sigita Mečionytė, Petras Nevulis, Kristina Pauliukevičiūtė, Rita Pauliukevičiūtė, Algimantas Pauliukevičius, Eglė Pauliukonytė, Danutė Žakytė, Raimundas Žagarinskas.

Akordeonu groja Mečys Landas.

VASARIO 16-tosios GIMNAZIJOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

Vasario 16-tosios gimnazijos tautinių šokių grupė yra viena — metė su gimnazija. Ji įsisteigė Diepholze 1951. Iki 1953 pabaigos grupei vadovavo Aldona Gasnerienė, dabar gyvenanti Chicagoje. 1954 pradžioje gimnazija persikėlė į Huettendorfą, kartu su ja ir šokių grupė. Dvejus metus grupei energingai vadovavo Alina Grinienė, dabar gyvenanti Muenchene, ten suorganizavus tautinių šokių grupę iš apylinkės lietuvių. Gimnazijos grupę perėmė Leokadija Skeivienė; su ja dirbo iki 1957. Vėliau

keletą metų grupę neturėjo pastovios tautinių šokių mokytojos, bet vis tiek nepabiro ir išliko. 1961 pradžioje vėl atsirado nauja tautinių šokių mokytoja, Elzė Tamošaitienė, kuri su grupe gražiai ir smarkiai dirbo ištisą dešimtį metų. 1971 rudenį ji savo pareigas perdavė jauni mokytojai Eglei Pauliukonytei, atvykusiai iš Amerikos mokytojai gimnazijoje.

Vasario 16-tosios gimnazijos tautinių šokių grupė yra turėjusi daugiau kaip 70 išvykų už gimnazijos ribų. Koncertavo Romoje, Berlyne, Bardi-Italijoje, Nuernberge, Mannheim, Heidelberg, Stuttgarte ir kitur.

Byvo suorganizuoti įvairūs pobūviai su latvių ir estų tautinių šokių grupėmis.

Dabartiniu laiku E. Tamošaitienė moko tautinius šokius mažesniesiems, o E. Pauliukonytė ruošia vyresniųjų grupę šokių šventei ir ateinantiems koncertams, pati akomponuodama akordeonu.

Tautinių šokių repetitijos yra neprivalomos. Šokėjai į jas ateina laisvu noru. Iš grupės didumo galima matyti, kad dar daug jaunimo džiaugiasi lietuviškuoju šokio menu.

Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje tautinių šokių grupė. Grupės mokytoja Eglė Pauliukonytė.

Toronto tautinių šokių grupė Gintaras. Nuotr. Baltrūno

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ AUŠRA

OMAHA, NEBRASKA

Grupė susiorganizavo 1970 rudenį ir pradėjo veikti skautų organizacijos ribose. 1971 persiorganizavo ir išėjo viešumon kaip atskira jaunimo organizacija. Sudarė savo ir tėvų komitetus. Šokėjams atstovauja pirmininkas Romualdas Mickevičius ir Danguolė Antanėlytė, tėvams — pirm. Vitalis Gaide-
lis, Ona Koviene ir Valė Prišmantienė.

Programas atlieka lietuvių parengimuose. Keliais atvejais pasirodė amerikiečiams ir turėjo išvyką į Denverį, Colo.

Grupę vadovauja Laima Antanėlienė ir Gražina Reškevičienė. Akordeonistas — Kastis Stonys. Šoka 25 šokėjai. Čia duodamas jų sąrašas.

Mergaitės: Danguolė Antanėlytė, Dalė Arnauskaitė, Marytė Cvilikaitė, Vida Černiūtė, Teresė Gaidelytė, Dalė Jankevičiūtė, Rūta Jaudegytė, Sylvia Kazlauskaitė, Violeta Kazlauskaitė, Rita Kovaitė, Rūta Rackevičiūtė, Laima Starkutė, Regina Starkutė, Rosvita Šalkauskaitė.

Berniukai: Algirdas Antanėlis, Antanas Cvilikas, Šarūnas Kartanas, Juozas Lileikis, Vytautas Mackevičius, Romualdas Mickevičius, Mindaugas Retikis, Ričardas Sulskis, Algis Šarka, Vytautas Vasiliauskas.

Nuotraukoj trūksta Antano Vištarto.

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-tosios Tautinių Šokių Šventės PROGRAMA

ŠEŠTADIENIS, LIEPOS MĖN. 1 D.

7 val. vak.

Oficialus IV-tosios tautinių šokių šventės atidarymas Jaunimo Centro sodelyje prie paminklo žuvusiems už laisvę.

2 val. vak.

Koncertas Maria High School Auditorijoje.

SEKMADIENIS, LIEPOS MĖN. 2 D.

1 val. p. p.

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė International Amphitheatre.

6 val. vak.

Tose pačiose patalpose šokių mokytojams pagerbti Banketas.

Šventės Informacijai būstinės telef. (312) 476-0007

PITTSBURGHŲ ŠOKIŲ GRUPĖ NERIS

Pittsburgho tautinių šokių grupė Neris buvo įsteigta 1966 sausio 12. Pirmasis viešas pasirodymas įvyko tą pačią metų Vasario 16-tosios minėjimo programoj.

Lig šiol Neris yra šokusi įvairiuose lietuviškuose rengimuose, Pittsburgho tautinių šokių festivaly ir etninių grupių bei labdaros organizacijų programose. Pereitą rudenį Neris atliko programą Ontario, Kanadoje. Taip pat grupė jau yra dalyvavusi II-ojoje tautinių šokių šventėje Chicagoje.

Siuo metu Neries grupėje šoka 22 šokėjai — aukštesniųjų mokyklų bei kolegijų studentai. Daugumas jų yra jau trečios ir ketvirtos kartos Amerikoje gimę lietuviai.

Pirmoji grupės mokytoja buvo Aldona Grinienė. Dabar grupei vadovauja Marlene Aglinskaite.

Pittsburgho lietuvių tautinių šokių grupė Neris su mokytoja Marlene Aglinskaite (stovi antra iš dešinės).

JAUNIMO KONGRESO GARBĖS MECENATAI IR GARBĖS RĖMĖJAI

Antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas oficialiai atidaromas birželio 30 Chicago. Sudaryta turininga, įvairi programa, suplaukia jaunimas iš viso laisvojo pasaulio kampų. Šį didįjį jaunimo susibūrimą įgalino įvykdyti daugio lietuvių darbas ir piniginė talka.

Stambieji aukotojai yra garbės mecenatai, paskyrę bent 1000 dolerių ir garbės rėmėjai su 500 dolerių. Tokių sudėtos aukos pasiekė 44,500 dolerių. Kongreso finansų komisija New Yorke nuoširdžiai dėkoja ir skelbia stambiųjų aukotojų sąrašą.

Garbės mecenatai (po 1000 dolerių):

Dr. V. ir dr. V. Adomavičiai, Akron, Ohio.

Dr. K. ir J. Aglinskai, Chicago, Ill.

St. Barzdukas, Cleveland, Ohio.

Dr. St. ir dr. M. Budriai, Chicago, Ill.

Dr. Vyt. Didžiulis, Bogota, Kolumbija.

Dr. Pr. ir D. Jarai, Detroit, Mich.

Al. Kazickienė, New Rochelle, N.Y.

J. Kazickaitė, New Rochelle, N.Y.

Dr. P. ir S. Kisieliai, Chicago, Ill.

Lietuvių Fondas (4000 dolerių), Chesterton, Ind.

Dr. A. ir A. Lipskiai, La Grange Park, Ill.

Dr. Vyt. Majauskas, Detroit, Mich.

Dr. F. Mažeika, Chicago, Ill.

Dr. Ant. ir E. Razmai, Joliet, Ill.

Ant. ir A. Sabaliai, Woodhaven, N.Y.

Dr. R. ir G. Sidriai, Streator, Ill.

Inž. J. ir V. Stankai, Chicago, Ill.

Dr. V. ir V. Tumasoniai, Palos Park, Ill.

Dr. M. ir A. Vygantai, Chicago, Ill.

R. Vildzius (c/o Neris), Rizal, Filipinai.

S. Woznica (c/o Neris International) New York.

Dr. P. Žemaitis, Plymouth, Mich.

P. S. Zubkus, Lanham, Md.

Garbės rėmėjai (po 500 dolerių):

V. ir A. Adamkai, Chicago, Ill.

Dr. K. ir M. Ambrozaičiai, Chesterton, Ind.

Anglijos lietuvių klubas, Chicago, Ill.

Dr. H. Armanas, Baltimore, Md.

Mr. Mrs. A.J. Aukers, Chicago, Ill.

Dr. V. ir B. Bagdonai, Palos Park, Ill.

Dr. A. ir dr. O. Baliūnai, Chicago, Ill.

Dr. G. ir V. Balukai, Chicago, Ill.

Dr. B. Beinorius, Wood Dale, Ill.

Dr. D. Blieliauskienė, Cincinnati, Ohio.

Vysk. V. Brizgys, Chicago, Ill.

Dr. V. ir A. Domanskiai, Palos Park, Ill.

Dr. V. Dubinskas, Chicago, Ill.

D. K. Jablonskis, Melrose Park, Ill.

Tėvai Jėzuitai, Chicago, Ill.

A. ir B. Jucėnai, Middletown, Conn.

Vyt. Kasiulis, Paryžius, Prancūzija.

Dr. J. Kriaučiūnas, Toledo, Ohio.

Dr. V. ir dr. A. Labokai, Chicago, Ill.

Dr. A. Laucius, Mt. Olive, Ill.

Dr. E. ir M. Lenkauskai, Cleveland, Ohio.

J. ir J. Lieponiai, Lockport, Ill.

Maironio Parko Lietuvių Labdaringa Draugija, Shrewsbury, Mass.

Dr. Pr. Mažeika, Lake Zurich, Ill.

Dr. A. ir E. Miliui, Flossmore, Ind.

N. Miškinis, Detroit, Mich.

Parama (J. Janušaitis ir J. Mažeika), Chicago, Ill.

Dr. B. Poškus, Kankakee, Ill.

Dr. A. Rugienė, Chicago, Ill.

Dr. P. ir dr. A. Sutkai, Homewood, Ill.

Dr. A. Šabanienė, Chicago, Ill.

Dr. O. ir V. Vaitai, Bloomfield Hills, Mich.

Dr. Alg. Valiūnas, Oaklawn, Ill.

Dr. Vyt. ir M. Vygantai, Great Neck, N.Y.

Dr. V. Zotovas, Bloomfield Hills, Mich.

Philadelphijoje Robert E. Bačauskas, remdamas jaunimo kongresą, įteikia čekį Daivai Makarauskaitė. Dešinėje — Vytautas Maciūnas, kairėje Algirdas Jonys, kuris vadovauja Philadelphijos ir pietryčių New Jersey jaunimo metų komitetui.

TARP VYRESNIŲJŲ IR JAUNESNIŲJŲ - trintis ar sutartis?

SPAUDA

VYRESNIEJI: reikia, kad pats jaunimas spręstų savo problemas.

Aiduose Nr. 4 redakcija, sveikindama antrąjį jaunimo kongresą ir ketvirtąjį šokių šventę, dėl santykių tarp jaunesniųjų ir vyresniųjų rašė:

"tikroji mūsų problema yra ne kartų praraja. ... o jaunosios kartos aplamai iš lietuviškojo gyvenimo traukimasis". Esą moksleivinio jaunimo dar vis turime, bet atitrūksta studentinis jaunimas ir ypač tas, kuris pradeda "savarankiskiau gyventi", kai išeina iš "išsilavinimo" iš tėvų įtakos.

Žurnalas taria esant ligšiolinę klaidą, kad vyresniųjų "į jaunimą einama lyg dar į vaikus. O savo ruožtu ir jaunimui lyg patiko vaikus vaidinti". Tokius santykius žurnalas atmeta: "Ir glostymas ir barimas tik vaikams galioja, nes tik vaikams ir patinka būti glostomiems ar vaikiskai "šiaustis". Jaunimas nebe vaikai, o jauni žmonės, kurie patys ima atsakomybę už save. "Glo-

M. Zilinskas, Berlynas, Vokietija.

P. ir G. Žumbakiai, Chicago, Ill.

II PLIK Finansų Komisija

bos" mūsų jaunimui nestokojo. Gal būt, net per daug jos buvo. Labiau reikia, kad pats jaunimas imtųsi savo problemų sprendimo".

JAUNESNIEJI: iš vyresniųjų nesulaukiame paramos ir paguodos

Darbininke birželio 23 rasa navickaitė, aprašius Long Island jaunųjų surengtą kokteilį popietę, skundėsi, kad atsilankė tik 85 asmenys, nors pakvietimų išsiųsta 500.

"Po šito parengimo mes likom susijaudinę, susimaišę. Bendruomenė kviečia jaunimą prisijungti prie jų darbo, organizacijos laukia naujų veidų, jaunimo kongreso finansų komisija yra New Yorke. O mes susilaukėm tik saujelės asmenų... Iki kongreso pradžios New Yorkas turi surinkti 12,600 dol. kvotą. Kvota nustatyta pagal skaičių asmenų, balsavusių praėjusiuose LB rinkimuose... "Kur tie tūkstantčiai lietuvių... iš kurių mum skirta gauti lėšų?"

Tame pat Darbininko nr. ir kitas straipsnis skundžiasi, nesulaukęs iš vyresniųjų New Yorke "nei paramos nei paguodos". Esą "jaunimui buvo išdalinti aukų lapai, petiečių lapai, ir... jie palikti Dievo valiai". Ir šis straipsnis baigiamas kaltinimo šauksmu apie vyresniųjų atitrūkumą: "Kur dingio mūsų visuomenininkai, kurie ne kartą šaukėsi jaunimo pagalbos? Kur dingio lietuviškos kolonijos nuosirdus bendradarbiavimas? Kur dingio kolonijos sąžinė?"

Tai nuotrūpa iš "dialogo" tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų. Kai "Aidai" pasisakė prieš "globą", už jaunimo paties problemų sprendimą, jaunimo balsai net reikalavo globos ir paguodos.

Kai vyresnieji kalbėjo apie jaunimo išsijungimą iš lietuviškojo gyvenimo, jaunimo balsai kalbėjo apie vyresniųjų išsijungimą.

Kai konkrečiai New Yorko kokteilių popietės atveju jaunieji kaltino vyresnius t. d. dalyvavus vos 85; vyresnieji vėl gal pasiūstų atversti kaltinimą, kad jaunų tik 10 ar nė tiek t. d. dalyvauja vyresniųjų renginiuose.

Tokis "dialogas" gali surasti faktų tiek ir tiek. Bet jis santykių neišsprendžia, o tik juos kaitina.

Siekiant teigiamo sprendimo, pirmiausia reiktų "pravedinti" pačias savas mintis:

1. Reiktų jaunimui įsitikinti, kad į šauksmą dalyvauti lietuviškame gyvenime atsiliepdami palankiai, jie nedaro jokios "malonės" vyresniesiems. Jų dalyvavimas lietuviškame gyvenime yra natūralus tam, kuris jaučiasi esąs lietuvis.

2. Reiktų vyresniems įsitikinti, kad tas jaunimas, kaip Aidai sako, nėra vaikai. Jie nėra tik pagalbininkai lietuviškame gyvenime. Į juos turi būti žiūri-

— Diplomatinis ryšys su J. Kaune pasiuntė raštą J. Tautų gen. sekretoriui su prašymu apsaugoti Lietuvos jaunimą nuo represijų — mirties bausmių, deportavimo, kalnimo koncentracijos stovyklose, kurių Maskva pakartotinai griežėsi okupuotoje Lietuvoje.

— Vliko tarybos posėdžiui birželio 19 pirmininkavo B. Bieliukas (Rezistencinė santarvė), sekretoriavo J. Ivašauskas (Valstiečių liaudininkų). Taryba pavedė valdybai skundus dėl tikėjimo persekiojimo Lietuvoje siųsti J. Tautoms religinių organizacijų vardu ir tuo reikalu drauge su Kunigų Vienybe tartis su Pax Romana, kuri turi tam tikrą statusą J. Tautose. Iš valdybos pasitraukė dr. B. Nemickas ir R. Kezys. Jų vietoj Vliko pirmininkas siūlė patvirtinti jaunuosius magistrus V. Radzivaną ir A. Razgaity. Jų tvirtinimo reikalą taryba atidėjo kitam posėdžiui. (E.)

— Richard B. Ogilvie, Illinois gubernatoriaus, dukra Elizabeth paprašė išmokoma lietuvių tautinių šokių, kad galėtų dalyvauti lietuvių tautinių šokių šventėje. Birželio 23 ji pradėjo repetuoti su Chicago jaunimo tautinių šokių grupe Grandimi. Gubernatoriaus žmona taip pat dalyvaus tautinių šokių šventėje ir atstovaus gubernatoriui.

— Gen. konsulas J. Daužvardienė birželio 6 laišku padėkojo Chicago merui R.J. Daley, kuris miesto taryboje buvo pasiūlęs rezoliuciją prašyti prezidentą Nizoną, kad buvudamas Maskvoje iškeltų pavergtų tautų klausimą. (E.)

— Australijoje Vliko atstovas J. Lapšys gegužės 25 buvo priimtas Australijos užsienio reikalų ministerijos rytų Europos skyriaus vedėjo Peters ryšium su įvykiais Lietuvoje. Drauge su Bendruomenės pirmininku V. Neverausku pasiuntė telegramą: Neverauskas min. pirmininkui, Lapšys JAV ambasadoriui Australijoje. Jaunimas suorganizavo motorkadą. (F.)

— Pasaulio krikščionių demokratų sekretariatas Romoje gegužės 31 paskelbė deklaraciją Lietuvos reikalui: ragino visas pasaulio tautas reikalauti, kad lietuvių tautai būtų suteikta laisvos apsisprendimo teisė; kad visos vyriausybės šį klausimą keltų artimiausioje J. Tautų sesijoje. (E.)

— Vliko seimas šiemet bus Clevelande, Ohio, lapkričio 25-26.

— The Detroit News birželio 17 paskelbė dr. J. Pikūno laišką, raginantį protestuoti dėl Lietuvoje ir kitur Sovietų vykdomų barbariškų veiksmų.

— N. Y. Daily News birželio 20 paskelbė Viktorijos Četietinės padėką laikraščiui už vedamąjį (jis buvo pakartotas Darbininke). Paskelbė taip pat Ritos Bobelytės laišką, kuriame klausė: kada amerikiečiai supras, jog dviejų jaunų lietuvių nusizudymas liudija, kad mirtis — tai vienintelis būdas pabėgti iš komunistinio teroro. (E.)

— Hartford, Conn., birželio įvykių minėjimas įvyks liepos 2, sekmadienį, 8:30 val. ryto šv. Trejybės bažnyčioje mišių metu. Klebonas kun. J. Matutis pasakys pritaikytą pamokslą, giedos Aido choras, organizuotai dalyvaus skautai, ramovėnai ir Sabonio postas. Po minėjimo visi kviečiami į parapijos svetainę kavai. Kviečia Hartfordo LB apylinkės valdyba.

— Dr. W. Sukaitis, dantų gydytojas iš Middlebury, Conn., laimėjo 100,000 dol. Connecticut valstijos loterijoje.

JAUNIMO KONGRESO STOVYKLA

Po II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykla Romuvoje, Kanadoje, liepos 9-15. Iš įvairių kraštų suvažiuojantis jaunimo kongreso atidarymo Chicagoje ir studijų dienų Kent universitete ruošiamą II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovyklą Romuvoje, Kanadoje, liepos 9-15. Iš įvairių kraštų suvažiuojantis jaunimas turės progą ne tik pabendrauti, bet ir kartu dalyvauti specialiai sudarytoje akademinei, sportinei ir vakarinėje programoje.

Stovyklavietė, Romuvos stovykla, yra Ontario provincijoje, Kanados šiaurėje. Visas stovyklavimas vyks palapinėse. Vieta ideali. Yra įrengtos sporto aikštės tinkliniui ir krepšiniui, yra privatus ežeras, barakeliai, kurie bus naudojami raštinei, ligoinei, radijo stočiai, bibliotekai ir t.t. Taip pat įrengta salė, talpinanti 300 žmonių, ir amfiteatras, talpinąs 500 žiūrovų.

Stovyklavimas vyks 4 pastovyklėse. Kiekviena turės savo komendantą, kuris kartu su stovyklos vadovu bus atsakingas už tvarkos ir drausmės palaikymą. Kiekviena pastovyklė talpina apie 125 stovyklautojus, kurie bus paskirstyti pagal kraštus ir amžius. Stovykla bus perskirta į dvi dalis, po 250 asmenų dieninei programai. Kai viena grupė dalyvaus paskaitoje, antroji užsiims pratybomis. Pratybos suskirstytos būreliais, kurie neviršys 30 asmenų.

Dienos programų metu kiekvieną dieną numatytos dvi paskaitos. Dieninių ir vakarinių programų smulki tvarka Darbininke buvo paskelbta pereinamo (27) numerio penktam puslapyje kartu su viso jaunimo kongreso smulkia programa.

Vadovybė. Stovyklos vadovas — kun. Andanas Saulaitis, SJ, iš Brazilijos. Mergaičių pastovyklių vadovės — Elvyra Vodopolienė iš Washingtono ir Marija Saulaitytė iš Connecticuto. Vyrų pastovyklių vadovai

Jaunimo kongreso užsienio atstovų pakomisijos nariai. Iš k. Kristina Stankaitytė, Gailė Mariūnaitė, Vacys Garbonkus, Ramunė Kvilytė, Audronė Gelazytė, II-e eilėje: Milda Lenkauskienė, Astra Kleizienė, Jonas Totoraitis, Vita Vilutytė, Vida Kaulėnienė, Nijolė Diminskytė. Trūksta Danguolės Bielskienės ir techninės komisijos narių — Danguolės Kvilytės, Vilijos Eivaitės, Audronės Šiuopytės ir Indrės Lukaitės.

LIETUVIŲ

reikalai...

(atkelta iš 3 psl.)

nesėkmė yra ir visuose kituose jų užimtuose kraštuose, nors jaunimas nuo pat vaikų darželio augo nieko kita negirdėdamas, kaip tik sovietinę propagandą. Tai buvo išsiveržimas jaunosios generacijos nusiteikimo. Senoji generacija tebėra per daug su terorizuota, per daug įgąsdinta. Jaunieji to nežūrėjo. Jie rizikavo savo laisve, ir buvo net keli šimtai suimtų. Tokių neramumų būta ir kituose miestuose. Tik įsivaizduokite, kad jiems maldinti rusai turėjo atgabenti net specialius parašutininčius dalinius. Tas išsiveržimas buvo rezultatas ilgų metų tylaus kenčimo, teroro, žudymų, kalinių, trėmimų. Ilgų metų pasyvus pasipriešinimas staiga virto aktyviu.

E.M. Kokio didumo yra Lietuva?

A.K. Lietuva turi tris milijonus gyventojų. Daugiau negu tris. Tris milijonus ir tris šimtus tūkstančių.

E.M. O kokio didumo teritorija?

A.K. Apie 30,000 ketvirtinių mylių. Tai maždaug kaip Connecticut, Massachusetts ir Rhode Island sudėjus į krūvą.

E.M. Tai gana nemažas kraštas.

A.K. Tikrai ne mažiausias Europoje.

Apie atgarsius Amerikos spaudoje E.M. Norėčiau paklausti, kodėl apie tas jaunimo demonstracijas taip mažai teuztikom spaudoje?

A.K. Nežinau. Labai sunku tą suprasti. Europos laikraščiuose apie jas buvo labai daug rašyta ir teberašoma. Bet čia... Aš galvoju, kad toji tyla galėjo turėti ryšių su prezidento Nixono vizitu. Žinote, visas tas šampasno taurių kilnojimas Kremliuje. Nors iš kitos pusės, reikia pasakyti, kad visas reikalas viešumon buvo iškeltas ne kieno kito, bet Amerikos žurnalistų. Kazin kas rizikavo paskambinti į Maskvą, o Associate Press ži-

Lena Valaitė, Vokietijoje pagarsėjusi lengvosios muzikos dainininkė, atliks programą tautinių šokių šventės užsienio šokėjų koncerte — liepos 1 d. 8 v.v. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

Kviečiame visus atsilankyti
I
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS
UŽSIENIO ŠOKĖJŲ PASIRODYMŲ IR
TALENTŲ VAKARĄ —
KONCERTĄ,

kuris įvyks liepos mėn. 1 d., 8 val. vak.
Marijos aukštesniosios mokyklos salėje,
Lietuvių Plazoje, Chicagoje

PROGRAMOJE:

LENA VALAITĖ, Vokietijoje išgarsėjusi
populiarios muzikos dainininkė,

Liaudies instrumentų ansamblis "GINTARAS" iš
Montrealio,

Studentų kvartetas "RASA" iš London, Ont.,

Šokėjai iš MUENCHENO.

Billietus galima įsigyti MARGINIUOSE

LPL Tautinių Šokių Šventės Rengėjai

Chicagoj, Marquette Parke, gegužės 24 buvo surengtos didelės demonstracijos prieš religijos persekiojimą Lietuvoj ir ryšium su Romo Kalantos susideginimu. Nuotraukoje — didžiulė žmonių minia klausosi kalbų. Nuotr. V. Noreikos

E.M. Kam juos trėmė?

A.K. Tik tam, kad sunaikintų bet kokią pasyvų priešinimąsi. Niekas iš tremiamųjų nebuvo kaltinami individualiai ką nors

padarę. Pagaliau dar ir trečioji priežastis: sueina mėnuo nuo susideginimo lietuvio jaunulio Romo Kalantos, kuris paaugojo savo gyvybę, parodyti pasauliui...

BAIGĖ VASARIO 16 GIMNAZIJA

Šiais mokslo metais Vasario 16 gimnazijos 3 devintokai laikė brandos egzaminus, bet ne visiems lygiai gerai pasisekė. Išlaikė tik Romana Zutautaitė, o Edvinas Dilba ir Manfredas Šiušelis suklupo.

Romana Zutautaitė yra gimusi 1953 sausio 24 Augsburgėje. Jos tėvelis kilęs iš Žemaitijos, o mama vokieta. 1963 Romana

įstojo į Vasario 16 gimnazijos I-ją klasę lietuviškai nemokėdama, o dabar rašo eilėraščius lietuvių kalba. Ir brandos egzaminuose iš lietuvių kalbos gavo aukštą pažymį. Gerai egzaminų komisijos buvo įvertintos jos žinios ir kituose dalykuose. Tai pirmoji abiturė po ilgesnio laiko Vasario 16 gimnazijoje be jokio nepatenkinamo pažymio.

R. Zutautaitė, baigusi Vasario 16 gimnaziją

Gimnazijoje Romana dalyvavo tautinių šokių grupėje, dainavo chore pas mokyto. Motgabi ir buvo E. Tamošaitienės mergaičių dainos ansamblio aktyvia nare. Daug kartų yra deklamavusi kitų eilėraščių ir taip pat skaičiusi savos kūrybos. Mokiinių kūrybos konkurse pernai ji laimėjo I premiją. Priklausė skautam ir yra kandidatė ateitininkė. 3 m. buvo mergaičių bendrabučio seniūnė. Nuo 1971 yra Vokietijos LB valdybos atstovė jaunimo sekcijoje. Yra išrinkta dalyvauti II jaunimo kongrese. Jame skaitys referatą apie lituanistinių studijų galimybes Vokietijoje. Taip pat yra pakviesta M. Saulaitės dalyvauti diskusijose apie jaunimo lietuvišką kūrybą. Rudenį pradės lietuvių kalbos bei literatūros ir visuotinės literatūros studijas Mūnsterio universitete. ELI

PINIGINIS VAJUS
JAUNIMO KONGRESUI

Piniginė talka jaunimo kongresui vyksta įvairiais būdais. Daug prisideda garbės mecenatai (po 1,000 dolerių) ir garbės rėmėjai (po 500 dolerių). Iki birželio 24 garbės mecenatų buvo 22, be to, Lietuvių Fondas padarė 4,000 dol. įnašų. Garbės rėmėjų atsirado 37. Jų visų talka jaunimo kongresui davė 44,500 dol. Betgi nieku būdu negalima užmiršti tų, kurie rėmė šimtaine, dešimtaine ar tik vienu doleriu — jie visi pylė pamatus visuotinei idėjai.

Atskirose vietovėse pildant kvotas, atsirado ir šviesių pavyzdžių. Šauniai sužibėjo Washingtono miestas. Sostinės lietuviams numatyta 1,500 dol. kvota, o jie surinko 2,645 (176%). Bostono miestui kvota buvo 2,500, o surinkta 2,527 dol. (101%). Savo užduotį su kaupu atliko ir Milwaukee miestas — paskirta 240, o surinkta 269 dol. (112%).

Išskirtinis pavyzdys LB East St. Louis apylinkė, Illinois. Jai buvo paskirta 580 dol. kvota. Apylinkės išdalininkas J. Juodakis gegužės 31 rašo: "Anksčiau esame pasiuntę 100 dol., o dabar siunčiame 300 dol. Dar lieka 180 dol. Mes savo kasą išlavėme visai švariai, o aukų tesurinkom 150 dol. Likusią sumą, 180 dol., dedame pastangų pasiskolinti iš

žmonių ir vėliau pasiųsim. Kvota išpildysim, nes reikalą suprantame ir jį reikia remti iš paskutiniųjų".

New Yorko apygardai kvota numatyta 12,600 dol. Iki birželio 9 surinkta 1,585 dol. (13%). Birželio 11 Ronkonkomoj New Yorko jaunimo komitetas kvietė į kokteilį popietę — deja, svečių iš didmiesčio nedaug suvažiavo, ir pelno liko tik 100 dol.

Birželio 24 Vytautas ir Vanda Vebeliūnai savo namuose Richmond Hill buvo surengę vaišes. New Yorko visuomenei buvo dar viena proga pagelbėti kongresui. Loterijon leistas dr. Juozo Kazicko dovanotas Vytauto Kasiulio paveikslas. Vaisės dalyvavo New Yorko jaunimo atstovai į kongresą (jie savo darbą gelbėjo Vebeliūnams), tad vyresnieji galėjo išsikalbėti su jaunimu. Vakaras davė 1,392 dol. Daugiausia pelną iš loterijos, kur, be Kasiulio paveikslas, dar buvo paleistos kelios Lito bendrovės tautinės dėžutės. Surinkta ir šiaip aukų. Tėvai Pranciškonai, per savo atstovą T. Paulių Baltakį, OFM, kongresą parėmė 100 dol. čekiu. Visuomenės atstovų šiose vaišėse galėjo būti daugiau. Ir šeiminingai, ir jaunimas buvo pasiruošęs gausnei talkai. (rpč)

SKAUTŲ ŠVENTĖ PUTNAME

Dalyvavo per 100 jaunimo

Gegužės 20-21 Putnamo seselių sodyboj buvo paukščių ir vilkiukų šventė. Nors šeštadienį ir lijo, bet vistiek suvažiavo per 100 jaunimo. Iš įvairių Atlanto pakraščio vietovių buvo atvykę: 30 vilkiukų ir 8 vadovai, 53 paukštytės ir jų 12 vadovų.

Šventės komendantė buvo Regina Aleksandravičiūtė. Šventė pradėta popiet salėj. Sugiedojus Lietuvos himną, Atlanto rajono jaunųjų skaučių vadovė sesė A. Šaimininkienė visus pasveikino ir perskaitė sveikinimus — vyriausios skautininkės L. Milukienės ir Atlanto rajono vadeivės Danutės Siemaskienės. Žodžiu sveikino Atlanto rajono vilkiukų vadas V. Jasiulevičius. Po atidarymo prasidėjo darbymetė.

Paukštytės keturiuose būreliuose turėjo savo užsiėmimus, jos ėjo ratelius, piešė plakatus, mokėsi rikiuotės. Būreliams buvo duodami taskai už punktualumą, drausmingumą, pavyzdinumą, lietuviškumą, dainavimą ir sportą. Vilkiukai tuo metu piešė. Piešinio tema buvo — mano namas.

Po pavakarių buvo bendri paukščių ir vilkiukų užsiėmimai. Pusė dainavo, o kiti sudarė "jautrumo grupę" (sensiti-

vity groups). Užrištomis akimis jie atliko įvairius uždavinius. Po to buvo bendros dainos, vakarienė ir 8 val. — laužas, kurio visi laukė.

Laužą pravedė Regina Aleksandravičiūtė, seselės Margarita ir Palmira buvo pakviestos į premijų komisiją. Pirmą vietą laimėjo New Yorko sesės už pačių sukurta ir padainuotą dainą, antrą vietą — Worcesterio broliai už įscenizuotą dainą Grybai ir trečią — Hartfordo sesės už jų įscenizuotą dainą Išėjo tėvelis į mišką.

Sekmadienį, atsikėlę 7 val., dalyvavo mišiose, kurias laikė kun. V. Zakaras. Visi bendrai giedojo.

Po mišių ir pusryčių apžiūrėjo Alkos muziejų, kurį tvarko prel. P. Juras. Tada visi persirengė dienos programai — sportui. Čia buvo virvių traukimas, vandeninių balionų mėtymas, lenktynės su kliūtimis ir bėgimas maišuose. Buvo daug juoko ir linksnumo.

Po pietų buvo ir šventės uždarymas. Į vėliavų aikštę susirinko su spalvingais plakatais, daina ir muzika. Visiems laimėtojam išdalintos dovanos, trofėjai. Šventės pabaigai sudainuota Ateina naktis.

Dalyvė

Iš jaunųjų skautų šventės Putname, Conn., gegužės 20-21. Virvės traukimas.

ANTRASIS PASAULIO LIETUVIŲ
JAUNIMO KONGRESAS

Jau čia pat. Jo užsibrėžtiems tikslams pasiekti dar stingingai pinigų. Žemiau yra surašyta atkarpa, kuriai tautiečiai ir organizuoti telkiniai, kurie iki šiol neturėjo jos prisidėti auka, bet yra jautrūs jaunimui, galėtų ją papildyti. Kiekvienas doleris yra prasmingas kongreso sėkmei, dėl to kviečiame paskutiniųjų dienų talkon.

Vardas _____ Pavardė _____ Auka _____

Adresas _____

Čekius rašyti: Lithuanian World Youth Congress

Šią atkarpą drauge su savu auka malonėkite pasiųsti adresu: Dr. J. Kazickas, 530 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10036

Jaunimo darbas ir širdis —
lietuvių tautos ateitis!

II Pasaulio
Lietuvių Jaunimo Kongreso
PROGRAMA

— PARODOS — birželio 24 - liepos 4 d. d. Jaunimo centre, Chicagoje

— ATIDARYMAS — birželio 30 - liepos 4 d. d. Conrad Hilton viešbutyje ir Jaunimo centre, Chicagoje

— STUDIJŲ DIENOS — liepos 4 - 9 d. d. Kent Valstybiniam Universitetui, Ohio

— STOVYKLA — liepos 9 - 15 d. d. Romuvoje, Kanadoje

— UŽDARYMAS — liepos 15 - 16 d. d. Toronte, Kanadoje.

Apie smulkesnę programą prašom sekti spaudoje.

II PLJK Komitetas

KODĖL

KELIAUJI

I KENNEBUNKPORTA?

Šiais metais Lietuvių Diena Kennebunkporte bus liepos 2. Atkelta visą mėnesį, iš rugpjūčio pradžios į liepos pradžią. Atkelta todėl, kad tėvai marijonai liepos pradžioj neberengia savo pikniko — Lietuvių Dienos Marianapolyje.

Taigi, liepos 2, sekmadienį, anoj aikštėj prie vienuolyno bus pilna muzikos. Liurdo groto degs žvakės ir giedos žmonės. Ten bus mišios. Paskui būriai susirinks po senom liepom ties svečių kambariais. O ten — ten bus visko. Vienas skardus balsas, atvykęs iš Worcesterio, šauks ir kvies į loteriją. Suksis ratai. Kaip visur ir visada per tokius piknikus.

Paskui ties pušim žmonės stoviniuos, kelias į valgomąjį pietų. Taip ateis ir vakaras, kada vienuolyno aikštė liks tuščia, tuščia. Bus praėjusi didžioji ir sunkioji diena Tėvui Jonui Dyburui, OFM, vienuolyno viršininkui, kuriam rūpėjo viskas — ir pamaldos ir svečiai, ir visi žaidimai.

Tada surinks stalus, nuvalys aikšteles, ir taip tose pievose, laukeliuose, miškelyje prasidės rami ir draugiška vasara. Ten, netoli valgomajo, ant suoliuko sėdės žmonės su laikraščiais ir skaitys. Prie gėlių klombos įsikūrusi vyrija aiškina politiką, prisimins, kaip kadaise buvo Lietuvoj — jos kariuomenėj, muitinėj.

Kiti pamažu vaikštines takais, aplankys miškio suoliukus, pasidės ten ir pasidžiaugs ramybe, malonių kvėpėjimu. O kvepia ir sakai, ir žolė, ir berželiai kvepia.

Žiūrėk, aikštėj čiobreliai žydi. Prie tų čiobrelių pilna bitučių. Jos pakyla, lyg atitrūksta nuo žemės, zums aplink ir vėl dingsta. Ir gera, truputį ir vieniša klausyti tų bitelių, žiūrėti į violetinius čiobrelis, kuriuos taip gražiai aprašė Putinas savo "Altorių šešėly" pirmame tome.

Taip atrodo Kennebunkporto vienuolyno sodyba ankstų pavasarį iš lėktuvo. Matosi maudymosi baseinas, svečių namai,

valgomas, sporto salė, aikštės, Liurdo grota, vienuolynas, kelias į pajūrį. Aplinkui medžiai — graži vienuolyno sodyba.

Čia, vidurdieniu artėjant, išgirsti bilses. Pravažiuos mašinos, grėbėjai, miškelyje išgirsti kirvi. Ten valo ir taiso takelius, tvarko medžius. Iš krūmų ten kasmet išlenda naujos uolos, pasirodo ir nauji takai tarp medžių. Ten daugiausia dirba Tėv. Kęstutis Butkus, OFM, su keliais jaunais entuziastais.

Užkalbines patirsi iš jo įdomių dalykų. Jis čia yra kaupęs lėšas, padėjęs statyti beveik visus pastatus ir Liurdą, ir Kryžiaus Kelių stotis, ir šv. Antano šventovę. Toks jis — senųjų laikų kvestorius, kuris grįžęs mokėjo pasakoti įdomius nuotykius.

Bet jis nekalba apie tai. Jo mėgstamiausia tema — medicina, gimnastika, joga! Ir net nustebsi, kai jis pradės gramais ir miligramais skaičiuoti kalorias, aiškinti visokias gimnastikas, kaip atpalaiduoti raumenis,

kaip išsitiesti ir atsigulti ant žemės. Šitokiu būdu, pats besigimnastikuodamas, besilaikydamas dietos, jis yra nukariavęs prasidėjusį artritį. Dabar jis straksi linksmas kieme ir dirba visokius darbus.

Praeitais metais tarp gėlių čia buvo Tėv. Bernardinas Grauslys, OFM, — sodininkas ir mokslininkas. Didžiai įdomus žmogus, be galo darbštus, taip pat savo dieta nugalėjęs artritį. Jo trūsu čia žydėjo šimtai gėlių, visos vienuolynas buvo lyg koks didelis gėlių sodas. Šiomet jis išvyko į Rochesterį, kur atsidėjo kitai gelininkystei — pastoracijai.

Kartais čia praeina Tėv. Steponas Ropolas, Tėv. Eugenijus Jur-

gutis, Tėv. Gabrielius Baltrušaitis. Jie lyg privengia žmonių, laikosi atokiai įsitvėrę savo vienuoliškų darbų.

Tėv. Joną Dyburį, vienuolyno viršininką čia nuolat matysi. Vasara jam sunki, turi visais rūpintis, bet — jis visada gerai nusiteikęs ir geroj nuotaikoj.

Čia gyvena ir Tėv. Jurgis Gailiusis, OFM, provincijolas. Pasirodo jis retai svečių tarpe. Jis užimtas visokiais reikalais, naujom statybom. Jis yra tikras statytojas. Ir Kennebunkporte jis pristatė nepaprastai daug — ir gimnaziją, ir sporto salę, ir didžiąją koplyčią. Ne tik pastatė, bet ir skoningai išpuosė.

Praėjus dienai, sugrįžus iš pa-

jūrio, iš miestelio, čia yra tiek daug laisvės, tiek daug vakarinės ramybės ir kvepiančio oro. Mieste, kur pilna dūmų ir dulkių, oras yra toks sunkus ir nemalonus. Čia kvepia pušynais, vakaro vėsa. Vakaras tamsėja, oreliis šaltėja. Reikia ir švarkelio, megztuko, kad būtų jauki vakaro vėsuma.

Todėl ir keliauji čia, kad vasara kvepia žolelė, kad pušys tau kvepia, kad visur tiek daug laisvės ir tiek daug poilsio. Ir ošiančią jūrą girdi, ir plaukiančių laivų ūbavimą girdi. Tai žvejai grįžta su vėžiais. Tai jachtos išplaukia su meškeriotojais.

Tai vasara ten, graži, rami ir saulėta vasara. (p.j.)

ŠAULIŲ VEIKLA VIS GYVĖJA

Kultūrinė savaitė jau čia pat

Lietuvos Šaulių Sąjungos įkūrėjas Vladas Pūtvis pasakė šiuos prasmingus žodžius: "Ne vien ginklų ginsi tėvynė..." Tie žodžiai ypač tinka tremty atsteigtajai Šaulių Sąjungai. Šiuo metu mes kovojame ne šautuvais, bet idėjiniais bei moraliniais ginklais, kurie gali būti galingesni net už branduolinius ginklus.

Atsteigtoji Šaulių Sąjunga ne tik nemirė, kaip kai kas pranašavo, bet priešingai — ėmė augti ir klestėti kultūriniais darbais. Jau daugelis JAV ir Kanados lietuviškų kolonijų neapsieina be šaulių paramos.

Steigiamos vis naujos kuopos. Neseniai man teko rašyti apie Clevelando kuopos steigimą, o šiandien ši kuopa išaugo iki šimto šaulių. Clevelando šaulių kuopai įsteigti buvo daromi žygiai 1970. Ji buvo įsteigta 1971 sausio mėn. Kuopa pavadinta karininko Juozapavičiaus vardu. Steigėjas — dr. Kazys Pautienis.

Montrealį įsteigta jūros šaulių kuopa; jai duotas Neringos vardas. Pirmininkas — Juozas Žavys.

St. Catharines įsteigtas dalinys. Pirmininkas — Adolfas Šetikas.

Hot Springs, Arkansas, įsteigta šaulių grandis. Pirmininkas — Karolis Cicėnas. Valdyboj — Kazys Grybauskas ir J. Kezys. Steigėjas — Vladas Mingėla, spaudos informacijos vadovas.

New Yorke šaulių kuopos organizacinis susirinkimas 1971 birželio 19 patvirtino pirmąją kuopos valdybą. Pradžioj į kuopą įsirašė 33 nariai. Sumanyta įsteigti New Yorke šaulių chorą.

Jono Vanagaičio šaulių kuopa Bostone, uoliai savo narių remiama, auga ne tik darbais, bet

ir nariais. Ši kuopa leidžia savo veiklos informacijos biuletenį Trimitukas.

LŠST centro valdybos spaudos ir informacijos vadovo rūpesčiu buvo įsteigtas spaudos ir informacijos fondas. Iš to fondo pirmą kartą šaulių istorijoj buvo apdovanoti šauliškaj spaudoj ir veikloj pasižymėję šauliai laikraštininkai: I premiją gavo Kunigunda Kodatienė, II — Vladas Mingėla, III — Algirdas Budreckas. Kiekvienas gavo gražiai paruoštą spausdintą pažymėjimą ir čekį: I premija — 100 dol., II — 75 dol., III — 50 dol. Šių apdovanojimų komisiją sudarė: pirm. Karolis Miklovai-

tis, sekr. Petras Petrušaitis ir narys Stepas Jakubičkas.

LŠST III-čiosios kultūrinės-ideologinės savaitės rūpesčiai ir organizaciniai darbai gula ant Bostono Jono Vanagaičio kuopos šaulių pečių. Tą sunkų vežimą traukti apsiėmė J. Stašaitis ir A. Sležas. Tačiau, kad viskas pasisektų, turi jiems padėti visa Šaulių Sąjunga: centro valdyba ir pavieniai šauliai.

Šiometinė šaulių kultūrinė savaitė prasidės liepos 9 Kennebunkporte, Maino valstijoj, lietuvių pranciškonų prižiūrimoj vasarvietėj, prie pat Atlanto vandenyno. Tai reto grožio vasarvietė. Ir tai lietuviška vietovė. Čia suvažiuoja gausybė vasarotojų iš Amerikos ir Kanados.

Programa bus įdomi, patraukli, nauja, patriotinio pobūdžio,

(nukelta į 9 psl.)

Detroito, Mich., St. Butkaus šaulių kuopos jaunieji šauliai, baigę gimnaziją. Jie buvo apdovanoti pirmuoju tomu L. E. anglių kalba ir šaulių aukštinio ženkleliu. I-je eilėje — abiturientai šauliai: Jonas Naujokaitis, Rita Simutytė, Antanas Šiurkus ir Robertas Leonavičius. II-je eilėje kuopos valdyba: pirm. V. Tamošiūnas, P. Zelvy, S. Simutis, G. Viskantienė, P. Bludžius ir A. Šiurkus. Nuotr. K. Sragausko

IŠ VISUR

— Maldos dieną už Lietuvą visoj Amerikoj paskelbusiem kardinolui Krol ir vyskupui Dougherty parašytini padėkos laiskai. Jų adresai: His Eminence John Cardinal Krol, President, National Conference of Catholic Bishops, 225 No. 18th Street, Philadelphia, Pa. 19103. — His Excellency Most Rev. Bishop John J. Dougherty, Chairman Committee for International Affairs of the U.S. Catholic Conference, 50 Short Hills Avenue, Short Hills, N.J. 07078.

— IV-tosios tautinių šokių šventės šokėjų dėmesui! Vaikų grupių registracija įvyks birželio 30, penktadienį, 5 val. p.p.

International Amphitheatre, 42nd ir S. Halsted St. 5:30 val. vak. grupių rikiavimas ir 6 val. (punktualiai) repeticija. Liepos 1, šeštadienį, vaikų grupės renkasi generalinei repeticijai 2 val. p.p. Jaunimo grupių registracija įvyks liepos 1 d., šeštadienį, 8 val. ryto. 8:30 val. — rikiavimas ir 9 val. (punktualiai) — repeticija.

— Prof. Z. Ivinskio rankraščiai ir archyvas sukratus į 30 dežių ir pervežtas į naują p. Ivinskienės butą Bonnoje, 29 dežės laikinai sukrautos Baltišes Institutpatalpsse. Numatoma visa tai pervežti į Romą. Šiuo metu sudarinėjamas jo knygų ir mikrofilmų, esančių jo bute, Romoje sąrašas. Tvarkymo bei rūšavimo darbai talkino kunigai R. Krasauskas ir P. Jutulius, specialiai nuvykę iš Romos į Bonną.

— Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus lietuvius reaguoti į anglių kalba parašytus straipsnius ir vedamuosius Lietuvos ir lietuvių reikalu. Už palankius raštus reikėtų rašyti padėkos laiškus redaktoriam. Raginama rašyti laiškus ir televizijos stotim: dėkojant už perduotas žinias apie Lietuvos įvykius arba, bet kokius lietuvių pasirodymus.

— Vysk. M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopa, Cicero, Ill., tęsdama gražią tradiciją, už nuopelnus kuopai kaip dovaną užsakė metam Aidų žurnalą Vidai Naujalytei, Loretai Radvilaitai, Viktorui Tamošiūnui.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Kun. A. Sabaliauskas, Cedar Lake, Ind.; V. J. Čekanauskas, Inglewood, Calif.; A. Tumas, Reseda, Calif.; B. Katauskas, Huntington Beach, Calif.; S. Pautienienė, Santa Monica, Calif.; F. Speecher, A. Kiškis, A. Audronis, S.V. Deveikis, V. Bajalis — visi iš Los Angeles, Calif. Užsakė kitiems: K. Prišmantas — M. Prišmantui, abu iš Los Angeles, Calif.; J. A. Spreinaičiai, Round Robin restorano savininkai, Glendale, Calif. — P. R. Spakauskas, E. Hartford, Conn. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Darbininko prenumerata naujiems skaitytojams pirmiems metams tik 7 dol.

Visi į Pranciškonų

LIETUVIŲ DIENA — PIKNIKA

Vienuolyno Sidabrinį Jubiliejų

Kennebunkport, Maine
liepos 2 dieną, 1972

11:00 — Iškilmingos šv. Mišios ir pamokslas Liurdo grotoje: T. Jurgis Gailiusis, O.F.M., provincijolas

12:00 — Pietūs

4:15 — Meninė programa — išpildo vietinis (Painchaud's Biddeford) orkestras

Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti šioje didžioje šventėje, pailsėti atostogų krašte, pasidžiaugti Maine gražiąja gamta, pabūti su draugais ir pažįstamais, pamėginti savo laimę įvairiausiuose žaidimuose, paragauti lietuviškų valgių bei gėrimų.

POILSIS PRIE ATLANTO

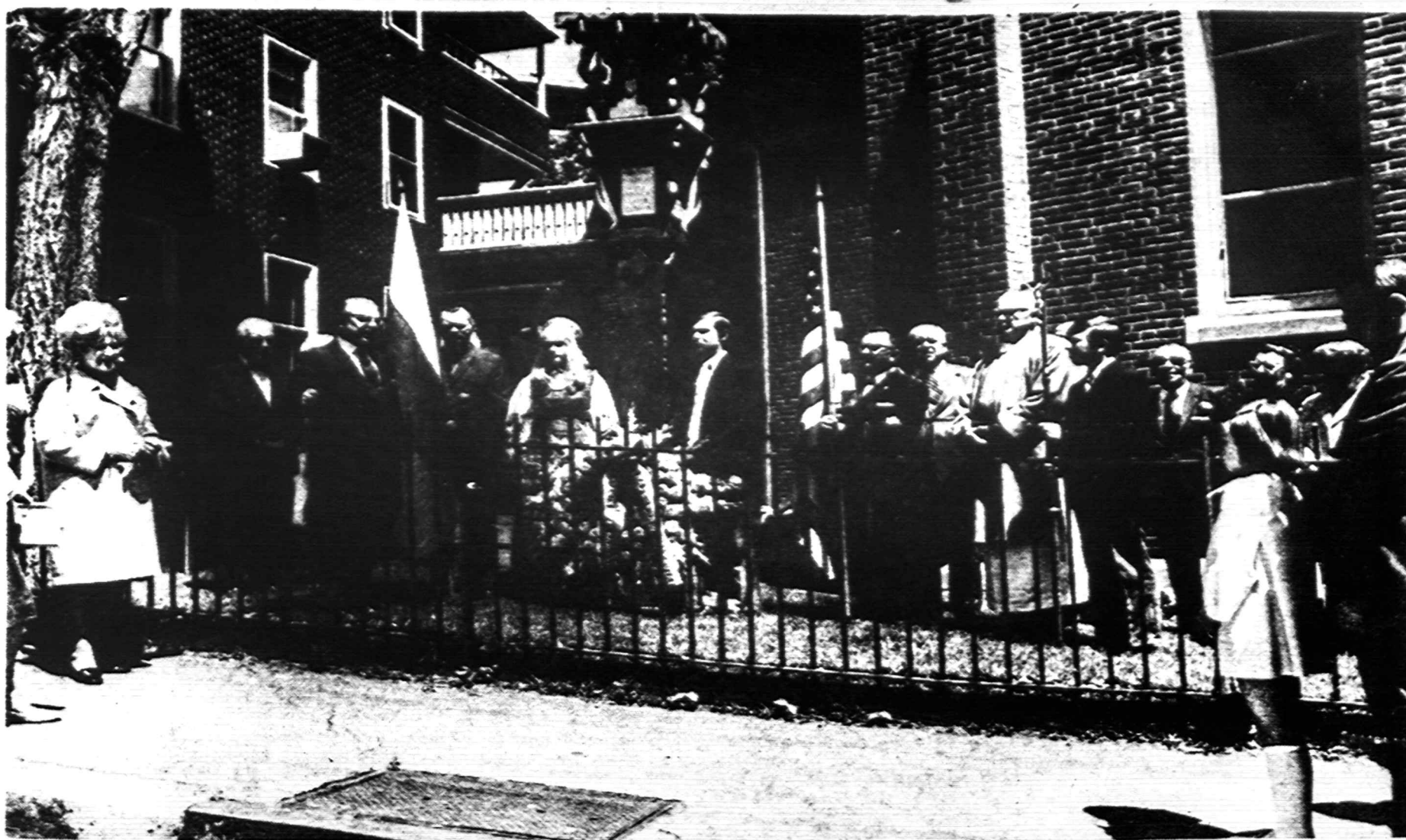
— Labai gerai ir pigiai pailsėsite prie Atlanto pas Pranciškonus Maine.

— Vasarvietė yra prie Atlanto, turi didelį maudymosi baseiną ir kitus maloniam poilsiui patogumus.

— Šiomet sezonas prasideda liepos 1 d. ir baigiasi rugsėjo 4 d.

— Rezervuotis:

Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine 04046
Tel.: (207) 967-2011

Waterbury, Conn., prisimenant tragiškuosius birželio trėmimus, birželio 11 padedamas vainikas prie lietuviško kryžiaus. Nuotrauka T. Kabelkos

WATERBURY, CONN.

GEDULINGAS MINĖJIMAS

Waterburiečiai visada jautrūs visiem lietuviškiems reikalams. Tęsdami ilgametę tradiciją, ir šiemet Altos pastangomis surengė nors ir kuklų, bet įspūdingą birželio įvykių minėjimą.

Birželio 11 Šv. Juozapo bažnyčioje į lietuviškas mišias žmonių prisirinko daugiau kaip visada. Jaunimas atnešė tautinių spalvų gėlių vainiką. Dalyvavo vėliavos. Muziko A. Aleksio vedamas choras sugiedojo Kritusiem, Maldą už tėvynę ir kitas jautrias giesmes. Visa tai padarė žmonėms gražų, neišdildomą įspūdį. Ypač gražus buvo kun. J. Vilčiausko pamokslas, kuris priminė tėvynės meilę, didvyriškus pastatymus. Priminė ir herojų Romą Kalantą.

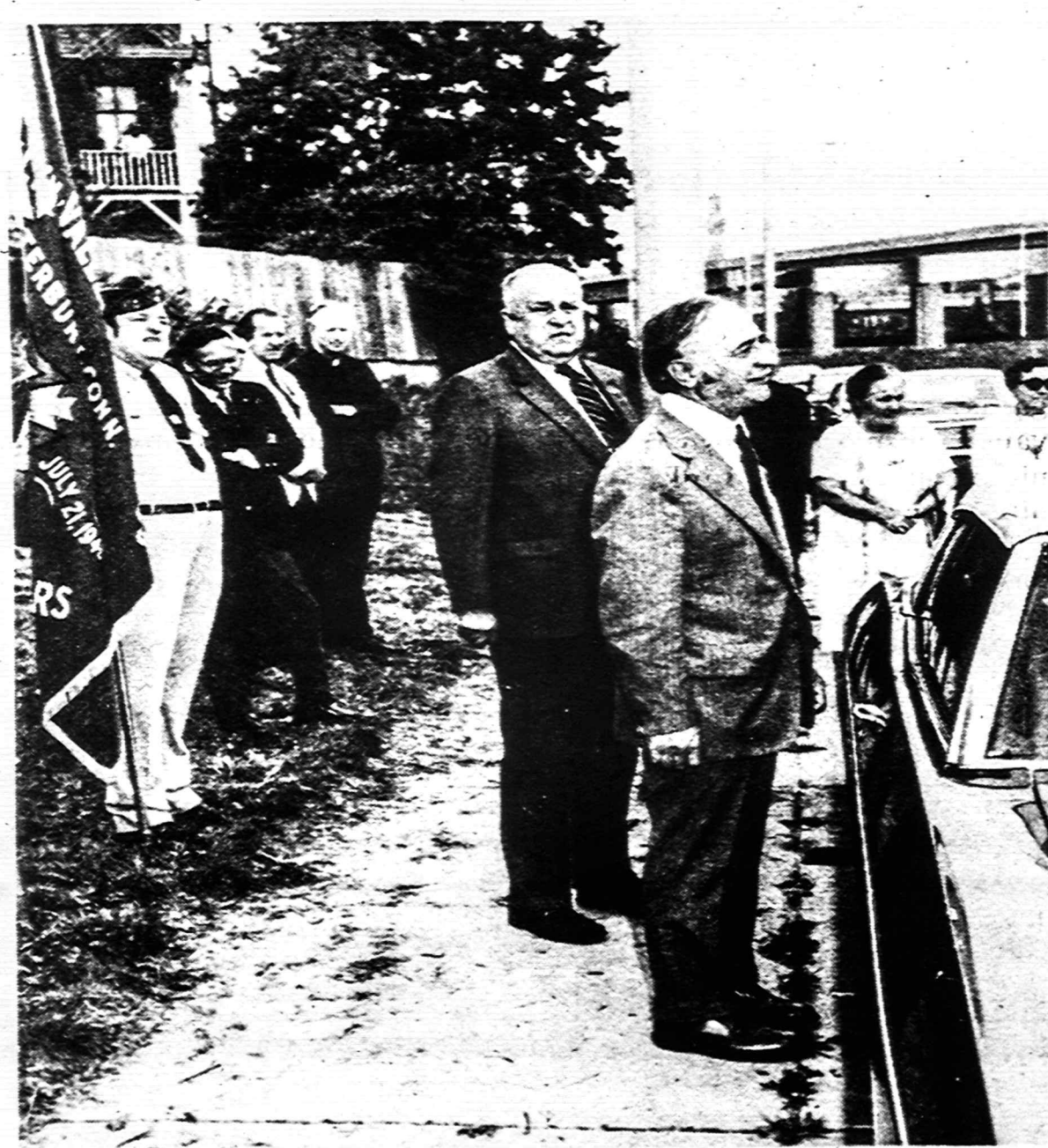
Po mišių, sugiedojus himną, visi su procesija nuėjo prie lietuviško kryžiaus, kuris yra šalia bažnyčios. Čia atitinkamas maldas paskaitė kun. J. Vilčiauskas, kalbėjo Adolfas Čampė, sugiedota Marijos giesmė.

Adomaičio lietuviškojo radijo valandėlė iš vakaro buvo perduotas didžiųjų birželio įvykių prisiminimas, gi vietiniame laikraštyje tilpo ilgesnis straipsnis, kuris nušvietė Lietuvos kančias praeity ir priminė dabartinius įvykius. Kitą dieną tas pats laikraštis patalpino vainiko padėjimo nuotrauką. K.

Waterbury prieš persekiojimus Lietuvoje

Lietuvių Bendruomenės iniciatyva, daugiausia dr. Petro Vileišio triūs, birželio 18 surengtos protesto demonstracijos Waterburyje, ryšium su persekiojimais Lietuvoje.

Pirma buvo pamaldos lietuvių parapijos bažnyčioje. Iš ten visi nuvyko prie 8 kelio ir Bank Street, kur pakabinta didelė lenta su atitinkamais įrašais. Čia pasakytos protesto kalbos. Kalbėjo kongresmanas John Monagan, miesto burmistras Victor Mambruno, žydų rabinas Jonah Gerwitz, prisiminęs, kad Lietuva bent kelis šimtus metų leido gražiai tarpti

Waterbury Lietuvių Bendruomenės iniciatyva surengtos protesto demonstracijos, kuriose dalyvavo miesto atstovai, įvairių religijų kunigai. Nuotraukoj kalba miesto burmistras Victor Mambruno, šalia jo organizatorius dr. Petras Vileišis. Šalia vėliavos stovi buvęs burmistras George Harington, kongresm. John Monagan, protestantų kunigas Robert Heydenreich.

Nuotr. F. Vairo

Waterburio Lietuvių Bendruomenės iniciatyva surengta protesto demonstracijos prieš persekiojimus ir genocidą Lietuvoje. Ta proga prie kelio buvo pakabinta atitinkama lenta. Nuotr. F. Vairo

žydų kultūrai, kad Lietuvoje buvo aukščiausios žydų rabinų mokyklos, protestantų kunigas Robert Heydenreich, buvęs miesto burmistras George Harington.

Visi kalbėtojai protestavo prieš dabartinę persekiojimą Lietuvą ir reikė viltį, kad Lietuva atgaus laisvę.

Lietuviai katalikai karo veteranai visą laiką nešė vėliavas ir atliko kitą budėjimą.

Tą pačią birželio 18 buvo ir kitose miesto bažnyčiose prisiminta Lietuvos religinis persekiojimas ir buvo specialios pamaldos.

BRIDGE AUTO BODY CO. INC.
Route 46 7 Blvd.
We Take Pride in Our Work
Call 201 SW 7-4040

KINGS COURT RESTAURANT
Route 22
Springfield, N.J.
For the Finest of Cuisine
Call 201 379-5382

BILL'S DUMONT SHELL SERVICE
Open 7 Days a Week, General Repairs,
Tires, Accessories New Car Warranty,
Service, 562 Washington Ave. at
Chestnut Bend Dumont, N.J. Call 201
385-3555

FOREIGN AUTO PARTS OF WOODBRIDGE
If Its a Part You Want We Have it
Rebuilt Volkswagen Engines
674 Amboy Ave.
Woodbridge, N.J.
Call 201 634-3724

ERNIE'S AUTO SALES & SERVICE
Foreign Parts & Service
410 North 4th Street
Vineland, N. J.
Call 609 691-1524

COOKE'S SERVICE CENTER, INC.
Open 7 Days a Week
General Auto Repairs, Road Service
Tires, Batteries & Accessories
594 Kinder Kamack Rd.
River Edge, N.J. 201 261-1272

BUENOS AIRES BAKERY & GROCERY
Service Lunch, Birthday,
Baptism Party Communion
442 Central Avenue
Jersey City, N. J. (201) 659-9473

SPARKY'S FRAME & FRONT END SERVICE, INC.
Front End Alignment, Complete Body
& Paint Service Tune up — Shocks
Brakes
817 Passaic Avenue
West Caldwell, New Jersey

AL & PETE'S TEXACO SERVICE STATION
Volkswagen Specialists
Open 6 Days a Week
75 Godwin Ave.
Ridgewood, N.J.

BERKELEY CLEANERS
We Deliver
Berkeley Heights Shopping Center
367 Springfield Avenue
Berkeley Heights, New Jersey
Call 201 464-9859

DULOIT FURNITURE SALES CO.
Warehouse Outlet
For Fine Furniture
Late Nites Wed. Thurs. & Fri. 77 Temple
Ave. Hackensack, N.J.
Call 201 342-0082

ROBERTS AUTO SALES
Volkswagen Bought, Sold & serviced
805 West Main St.
Millville, N.J.
Call 609 825-5320

CLUBHOUSE LOUNGE
Open 7 Days a Week
661 Route 46
Fairfield, N.J.

ROGERS CLOTHES
Stores All Over N.J.
The House of 2 Pair
of Pants with Our Suits

CROSSROADS SIGHTSEEING Corp
1572 Broadway
NEW YORK CITY
Call LT 1-2828

CALISE BEAUTY SCHOOL
Day and Evening Classes
169 Livingston St.
Brooklyn, N.Y.
Call 875-9060

— Kun. Pranas Litvinavičius, Vėžaičių klebonas Lietuvoje, mirė balandžio 5, širdies smūgio ištiktas. Palaidotas Vėžaičiuose.

— Šaulys K. Spakauskas buvo apdovanotas Lietuvos Šaulių S-gos medaliu. Ta proga Darbininke buvo nuo nuotrauka, po kuria buvo pažymėtas jo titulas "majoras". Atitaisant pastebima, kad Lietuvos kariuomenėje jo pasikotinys laipsnis buvo viršila. Be to, jis buvo Klaipėdos vadavimo dalyvis savanoris. Nuotrauka daryta š. Kaz. Sragausko.

— Pobūvis su svečiais iš trijų kontinentų rengiamas liepos 7, penktadienį, 8 val. vak. Chicagoj, B. Pakšto salėj. Rengia ex-alumnų ir bendradarbių komitetas Romos ir S. Paulo lietuvių saleziečių veiklai remti.

HAPPY AND JOYOUS FOURTH OF JULY

INTERNATIONAL HOUSE OF PANCAKES
A Family Place
271 Millburn Ave.
Millburn, N.J.
Call 201 379-9769

WESTFIELD SHELL SERVICE STATION
Open 7 Days a Week
General Auto Repairs
215 North Ave.
East Westfield, N.J.

MIDPOINT ESSO SERVICE STATION
Open 7 Days a Week, General Auto Repairs, Road Service, Accessories
624 Broadway Bayonne, N.J. Call 201 437-5172 Mr. John M. Valora

BEE ORIGINAL CRAFTS & THINGS
35-12 Route 4, Fair Lawn
Mon-Fri-10am to 8pm Sat until 6pm
Candle Making Supplies, Beads
Decoupage Call 201 791-0400

BRIDAL BOUTIQUE
Consulting Favors-Gifts
Personalizing Photographers
Registry Service
126 Main St.
Hackensack, N.J.
Call 201 343-5269

EUREKA AUTO BODY CO.
Collision Specialists
We do Expert Welding Work
115 Terrill Road
Scotch Plains
Call 201 322-5155

B & C MOTORS
995 Main Ave.
Clifton, N. J.
Call 201 778-8920

FORTWAY CATERERS
6718 Fort Hamilton Parkway
Brooklyn, N.Y.
Having a Party!
Cater the Right Way
With Fortway
Call 748-7419-61

BOULEVARD AUTO SERVICE
Open 7 Days a Week
Auto Frame Work Our Specialty
Complete Alignment & Front End Service
205 Passaic Street Garfield, N.J.

FRANKLIN SUSSEX CHRYSLER PLYMOUTH
Route 23
Sussex, New Jersey
Ask for Jack Rizzo
Call 201 875-3188

JAY BEE EXCAVATING & RENTAL
H-10 Back Hoe
Day — Week — Month
931 Garfield Ave.
Jersey City, N.J.
Call 201 432-5550 or 437-7261

ART CRAFT UPHOLSTERY
323 Hudson St.
Hackensack, N.J.
Quality Workmanship
Call 201 343-6282

FROST LIQUORS INC.
For the Best of Wines & Liquors
We Deliver
623 Oradell Ave.
Oradell, N.J.

PIKE DINER
Open 7 Days a Week
24 Hours a Day
Good Food at Sensible Prices
We Serve the Best Coffee
2365 Hamburg Turnpike
Wayne, N.J.

NORTH BRUNSWICK SHELL SERVICE STATION
Open 7 Days a Week
Howlans & State Highway No. 27
North Brunswick, N.J.
Call 201 249-1810
Mr. Bob Muscle

Jim's Citgo Service Station, Open 7 Days a Week, General Auto Repairs, Road Service, Tires Batteries and Accessories, Trained and equipped for your car needs. Talmadge and Tea Street, Bound Brook, N.J. Call 201 356-9815

ROCKET TRANSMISSION INC.
2319 McDonald Ave.
Brooklyn, N.Y.
We Take Pride in Our Work
Call ES 5-3333

JOE EDELSON REALTY
Value Today
Satisfaction for a Lifetime
150 Washington Ave.
Dumont, N.J.
Call 201 387-1400

NICK'S AUTO BODY
Collision Experts
We Take Pride in Our Work
6717 Adams St. West N.Y., N.J.

S&S FRUIT CENTER
Prime Meats, Groceries, Fruits & Vegetables, Beer, Dairy, Frozen, Fish
Frozen Food
40 Chatham Road, Shorthills, N.J.
Free Delivery 201 379-2877-8-9

BUFF'S COCKTAIL LOUNGE & RESTAURANT
Carlstadt, N.J.
Call 201 933-4416

TRI-US ENGRAVING CO.
Quality Workmanship
2402 Bergenline Ave.
Union City, N.J.
Call 201 864-6020 Mr. Raymond Morton or Mr. Richard Corbisere

GIG'S HAIR FASHIONS INC.
All Phases of Beauty Culture
Wigs Services & Suits
Late Nite Friday
304 Central Ave.
Ship Bottom, N.J.
Call 609 494-9643

TERRILL ROAD SERVICE CENTER
Open 7 Days a Week
Tune Ups, Repairs, Wheel Alignment, Towing, Air Conditioning
Terrill Road & Front St.
Scotch Plains
Call 201 322-4444

LUCKHARDT MEMORIALS INC.
Monuments, Bronze Plaques
Cemetery Lettering
450 Harding Place
Fairview, N. J.

PALADIN MOVERS
1500 Ericson Place
Bronx, N. Y.
For Fast Service
Call 212 892-3940

NORTH COMPANY, INC. REALTORS-INSURORS-BUILDERS
573 Bloomfield Avenue
Verona, New Jersey
Call 201 239-5044

GENE'S AUTO BODY SHOP
Foreign Car & Cor & Corvette Specialists
201 North Ave. Dunellen, N.J.
Call 201 755-3904

C&R CONSTRUCTION CORP.
No Job Too Big or Too Small
We Take Pride in Our Work
12 Industrial Park
Waldwick, N. J.

FIRST NATIONAL BANK OF HOPE, N. J.
Member F.D.I.C.
Call 201 459-4121

PO CHICAGOS DANGUM

Birželio įvykiai čia labai sujaukino lietuvius ir amerikiečių žinių šaltinius. Radijų, televizijų ir spaudos buvo žinių, nuotraukų ir aprašymų ryšium su Sovietų parodos atidarymu. Lietuviai parodą piketavo ir demonstravo tris dienas. Demonstruoja ir kitos tautybės. Birželio 18 katalikų bažnyčiose buvo meldžiamasi už kenčiančią Lietuvą ir persekiojamą Bažnyčią. Katalikų savaitraštis World išspausdino platų aprašymą apie Kalantos susidėginimą ir priešbolševikines riaušes Kaune.

Religinės muzikos koncertas, skirtas kenčiančiai Lietuvai ir žuvusiems, Marquette Parke sutraukė tiek žmonių, kad nebuvo kur jų sutalpinti. Kan. V. Zakarauskas per lietuvių pamaldas pasakė jaudinančią pamokslą.

Lietuvių televizijos rengiama Lietuvių diena įvyks liepos 9 Bučo sodyboje. Jei ji pasiseks, tai išspręs opią programos gyvavimo problemą. Nustojus dviejų mėnesių, dabar programa yra nuostolinga. Chicago's ir apylinkių TV žiūrovai kviečiami dalyvauti gegužinėje ir paremti šią programą. Bus daug dovanų, šokių muzika ir kt.

Anglijos lietuvių klubas jaunimo kongresui paskyrė ir jau įteikė 500 dol. Tai parodo, kad geriam tikslam lėšas klubas sugeba sutelkti. Be to, Anglijos gyvenę lietuviai priima savo tarpan daug iš Anglijos atvykusio jaunimo.

Mūsų žurnalų nauji ir įdomūs numeriai jau pasiekė Chicago. Tai Skautų Aidas (red. J. Toliušis), I Laisvę (red. J. Kojelis), Karys (red. Z. Raulinaitis), Lietuvių Dienos (red. Bern. Brazdžionis) ir Aidai (red. J. Girmius). Miela savąjį spaudą paimti ir rankas ir paskaityti. Būtų gerai, kad labiau ja domėtųsi jaunimas.

Motėrų klubas birželio 24 Gintaro balių įteikė stipendijas J. Martinkutei ir Ir. Seibutytei.

Lietuvių Teisininkų Draugija Chicagoje renka žinias apie Lietuvos buvusius teisininkus. Ti-

kimasi išleisti apie juos knygą. Teisininkas J. Talalas prašo visus kolegas rinkti žinias ir siųsti jam: 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Chicago's arkivyskupijos kapinėse panaikintas draudimas važinėti dviračiais, rengti piknikus, net jei yra kur, meškerioti ir t.t. Argi jau nebegalėsime net ramiai pasimelsti prie savųjų kapų? Kapų sklypų savininkų draugija ir LB komitetas rengiasi įsteigti savo kapinių sargybas. Kas važinės po kapines ar kels triukšmą, bus išvyti. Arkivyskupijoj yra 37 katalikų kapinės. Ką darys kitų tautybių tikintieji, nėra žinoma, bet lietuviai planuoja stipriai pasipriešinti.

Tragiškai žuvo šešių metų Petras P. Pitpirka. Liūdi jo tėvai Jonas ir Dona. Garbės konsule J. Daužvardienė gavo žinią iš Kalifornijos, kad ten staiga mirė jos brolis ltn. dr. J. A. Rukis-Rudis. Chicagoje mirė V. Elerstas, T. Veselis, A. Baltulis.

Plaukia, skrenda, važiuoja svečiai į Chicago. Jaunimo kong-

resas ir tautinių šokių šventė, tikėkim, gražiai pavyks. Daugybė pramogų. Talentai, orkestrai, dainininkai, šokėjai. Gubernatorius R. Ogilvie birželio 30 — liepos 4 paskelbė lietuvių jauni-

mo dienomis. Tik būkim atsargūs. Tarp milijonų Chicago's gyventojų yra ir niekšų bei ikrypėlių. Esant reikalui, skambinkim į JK ar JC: 737-3300. Bal. Brazdžionis

RATAI PAJUDĖJO

Taip rašo Stasys Juras Darbininko 22 numery. Prieš seimą LRK Susivienijimo kuopos rašo įnešimus, reikalauja didesnio judėjimo. Reikalingi judintojai.

Kai Garsas buvo leidžiamas kas savaitę Brooklyne, N.Y., LRK Susivienijimo kuopos buvo gausios nariais. Lietuvos reikalai buvo pilnai remiami. Tautos fondas — federacija surinko atsikuriančiai Lietuvai tris ketvirčius milijono dolerių. Apmokėjo Lietuvos kariuomenės uniformų pervežimą iš Prancūzijos. Garsas tuos vėjus rėmė visa savo galia, jį redaguojant Leonardui Šimuiui. Prie tų vėjų daug prisidėjo L. Šimutis su savo prakalbam.

Judėjimas buvo suardytas kažkokiu išskaičiavimu vilksberie-

čiam patraukus Susivienijimą į teismą. Jie aiškino, kad centro raštinė turį būti Wilkes Barre, Pa., kur yra išimtas pirmas čarteris (Luzerne County). Teismą laimėjo, centrą perkėlė, bet judėjimą tiek sulaukė, kad Garsas dabar pasirodo tik šešis kartus per metus.

Didžiausias kaltininkas yra centro valdyba. Raštininkas Kvetkas seimuose vis pareiškė, kad nėra pinigų Garsui leisti. Jam pritarė kiti centro valdybos nariai. Sako, įrašyk į Susivienijimą 1000 naujų narių, tai galėsime Garsą leisti dažniau. Klausimas kyla savime, iš kur buvo gaunami pinigai, kai Garsas ėjo Brooklyne savaitinis? Tada išde nebuvo nė vieno milijono dolerių.

Centro perkėlimu į Chicago gal ir būtų domimasi. Ypač Chicago's lietuviai daugiau rašytų į Susivienijimą. Gal sudėdėtų ir kitos apylinkės bei jaunimas, ypač lietuviškos šeštadienės mokyklos, kuriom tikrai reikia paramos.

Bet kas iš to, jei seimas ir nutartų centrą perkelti į Chicago, o atsirastų keli nariai iš Wilkes Barre ir patrauktų Susivienijimą už tai į teismą. Reikalas būtų baigtas.

Viskas liktų po senovei.

P.J. Montvila
Statutų komisijos narys

BALTIMORĖS ŽINIOS

Tautinių šokių grupė į Chicago išvyksta birželio 30. Dalyvaus jaunimo kongrese ir tautinių šokių šventėje. Linkim jaunimui sėkmės!

Lietuvių Sveitinės šėrininkų metinė gegužinė-piknikas rengiamas liepos 2, sekmadienį, 1-7 val. vak. gražiame Conrad Ruth Villos parke. Valgiai, gėrimai, šokiai prie Edvardo Karčiausko orkestro muzikos.

Dainos, Baltimorės vyrų choro, nariai su šeimom ir draugais turėjo linksmą gegužinę Gordo no ir Eleanoros Matulionių sodyboje birželio 25 prie Liberty ežero. Choras po vasaros atostogų repetijas pradės rugsėjo mėnesį.

PASIŽYMĖJO MOKSLE

Julius Algirdas Mačiulis, sūnus Antano ir Janinos Mačiulių, gyv. Kalifornijoje, baigė aukštesniąją Fremonto mokyklą birželio 14. Iš 600 baigusiujų aukščiausio pripažinimo susilaukė Julius Mačiulis.

Ji atskiru raštu pasveikino pats mokyklos vedėjas. Atskiru raštu pasveikino ir Kalifornijos gubernatorių Ronald Reagan. Readers Digest pasveikindamas padovanavo metinę prenumeratą. Atžymėtas už vokiečių kalbą, apdovanotas Kalifornijos stipendijų komisijos, Sunnyvale Rotary klubas paskyrė 100 dol. dovaną ir vokiškų knygų.

Julius Mačiulis visus ketverius metus mokykloje turėjo aukščiausius pažymius. Kor.

Parngti aparatai lietuviui matuoti. Jie padėti Ocean City, N.J., ant vieno viešbučio stogo. Pagal juos mokamas draudimas, apsidraudus nuo lietaus. Antras iš d. — Jonas Jasinskis.

J. JASINSKAS — OCEAN CITY VIEŠBUČIŲ PREZIDENTAS

Galima apsidrausti ir nuo lietaus

Kurortiniame Ocean City, N.J., mieste gyvena Jonas Jasinskis. Jis ten įsikūrė nuo 1948, turi Croft Hall viešbutį, kur sustoja vasarotojai, turistai.

Ištraukė į vietinę verslininkų veiklą. Tris terminus buvo viešbučių, motelių ir restoranų sąjungos pirmininku. Kovo mėnesį, tos draugijos pirmininkui James McElgin pasitraukus iš pareigų, direktorių taryba pirmininku vėl išrinko Joną Jasinską.

Ta proga aprašė jį laikraščiai ir pažymėjo, kad jis yra lietuvis, baigęs teisės mokslus Kaune, karo mokyklą, buvęs lakūnas, buvęs Lietuvos diplomatinė taryboje. 1939 jis buvo paskirtas į Lietuvos konsulatą Chicagoje. Bolševikams užėmus Lie-

Lietuvių Posto 154 nariai ir jų padėjėjos planuoja dalyvauti Amerikos Legionierių Marylando valstijos seime liepos 11-15 Ocean City, Marylande, prie Atlanto.

Thomas Stewart po sunkios ligos mirė birželio 17. Šis malonus žmogus buvo Daratos Ajauskaitės, lietuvių laidotuvių direktorės, vyras. Velionis buvo draugiškas lietuviams ir dalyvavo jų rengimuose. Gedulingos mišios už jo vėlę Šv. Alfonso bažnyčioje aukotos birželio 19. Palaidotas New Cathedral kapinėse. Nuliūdime liko žmona Darata ir eilė draugų.

Jonas Obelinis

J. Jasinsko viešbutis Croft Hall Ocean City, N.J.

tuva, jis perėjo į viešbučių verslą. Tvarkė viešbučius Michigan, Miami Beach, Fort Lauderdale, Hillsboro Beach ir Pompano Beach. Nuo 1948 tvarko Croft Hall viešbutį. Viešbučio adresas: Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave., Ocean City, N.J. 08226. Tel. (609) 399-9871.

Jis prisidėjo ir prie programos, kuri apdraudžia per atostogas nuo lietaus. Ši apdraudimo programa veikia tik So. Jersey vasarvietėse. Yra du apdraudimo planai, priklausau nuo lietaus. Gali dienai apsidrausti 25, 50, 75 dol. Mokestis skirtingas. Jei pasirinksi, kad per dieną prilis vieng ketvirtį colio, tai mokėsi daugiau; jei pasirinksi, kad prilis tik dešimtą dalį colio, tai mokėsi mažesnis.

Ocean City mieste viršum Music Pier įtaisė tam tikrus aparatus, kurie matuoja kritulius. Pagal tuos matavimus mokama ir apdrauda.

ŠAULIŲ VEIKLA

(atkelta iš 7 psl.)

prasminga ir nuotaikinga. Neklisy pridėjęs — 100 proc. šauliška ir kultūringa. Numatomas susipažinimo vakaras ir koncertas. Programos atlikime dalyvaus žymesniosios lietuvių meno jėgos. Savaitės bus užbaigta tradiciniu šaulišku laužu ir žaidimais prie jo. Savaitės bėgyje numatoma daug naujų dalykų: sachmatų varžybos, tinklinio žaidimai, tenisas ir, aišku, šaudymo varžybos.

Paskaitos bus trumpos, įdomios. Jos vyks rytais, tuoj po pusryčių. Toliau visa diena taranus svečiam šauliam. Po vakarienės — vėl viena paskaita arba filmas, gal meno vakaras ar tik linksmoji vakaronė. Gautas raštiskas sutikimas iš šių prelegentų: dr. K. J. Valiūno — Vliko pirmininko, prof. V.A. Mantauto, prof. E. Pūtvytės ir dr. J. Girmiaus. Apie kitus sužinosim vėliau.

Tad suderinkim savo atostoginius malonumus su šauliška pareiga!

V. Mingelis

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Siųsti:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

1972 Jaunimo darbas ir širdis-lietuvių tautos ateitis!

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Liepos 1d., šeštadienis

10:00v. AKADEMINE PROGRAMA
Conrad Hilton viešbutis
8:00v. "KONGRESO VAKARAS"
Rinktiniai lietuvių jaunimo talentai, šokiai
Conrad Hilton viešbutis
Grand Ball Room

Liepos 2d., sekmadienis

2:00v. IV TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ
Chicago International Amphitheatre
43 ir Halsted
8:00v. "DU APIE GEDIMINAIČIUS"
V. Krėvės - "SKIRGAILA"
J. Grušo - "BARBORA RADVILAITĖ"
Jaunimo Centras

Liepos 3d., pirmadienis

11:30v. AKADEMINE PROGRAMA
Conrad Hilton viešbutis
8:00v. VADINIMAI
K. Ostausko - "KVARTETAS"
K. Sajos - "MAMUTŲ MEDŽIOKLĖ"
Jaunimo Centras

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel: 612-2922 SERVICE

Wanted Foster Parents. If you are between the ages of 25 and 59, English speaking, in good health, financially self maintaining, willing to accept children of any background and have adequate rooms, you are desperately needed now. Contact: McMahon Memorial Shelter, 128 East 112 St., New York, N.Y. 10029 369-5665

A-1 AIR CONDITIONING & RADIATOR CO.
Automobile Air Conditioning
All Makes Repaired
GM, Chrysler, Ford
And All After Factory Units
To Job too Small Free Estimates Same Day Service, Factory Trained Mechanics
Call Stan for Appt.
225-3252
2801 Webster Ave.
Near Fordham Rd.

TWIN CITY
Painting Contractor
Quality Work
Inside & Outside
Free Estimates
Call 9 am to 9 pm
Call 495-1067

**HOME OWNERS
REAL ESTATE COMPANYS**
We Clean Cellars, Backyards, Haul
Rubbish, White Wash, Paint
Mr. Coles 356 Atlantic Ave. Bklyn.
CALL 625-0274

ELI KENNEDY AUTO BODY
Collision Experts
We Take Pride in our Work
8201 Kennedy Blvd. North Bergen, N.J.
Call 201 869-3937

HANNONS FURNITURE
Modern & Period
Open 6 Days a Week, Late nite Thurs.
& Fri. till 9 pm
71 Roosevelt Ave.
Carteret, N. J.
Call 201 541-4680

SCHLOSSER PAINTING CO.
2228 Penbrook Ave. Bronx, New York
Painting & Decorating
Interior & exterior
All Work Guaranteed
Call 231-2340

Mario's Auto Inspection service, headlights adjustment, wheel alignment, motor tune-up and brake service. All minor adjustments done while you wait. Shell Bay Ave., Mayville, N.J. Cape May Court House, opp. State Inspection Station. Open Mon. thru Fri. 8 AM to 5 PM. Owned & operated by Mario De Santis "If you really want your car to go see Mario". 609-465-5607

SERVICE

ROCHESTER FLOOR WAXING
449 Linden Blvd. Bklyn
All Work Guaranteed
Floor Scrapping, Painting &
Waxing for Homes
Call SL 6-6204

DR. LUIS FERNANDEZ
Medical Internist
M Allergy
320 30th Street (near N.Y. Ave.)
Union City, N. J.
Call 201 866-3339

MIDLAND SALVAGE CORP.
45 Fullerton Ave. Yonkers.
914 YO 8-3800
Parts Specializing in the Hard to get
Middle Model Automotive Motors
Transm. Rear Ends, Body pts., etc.

LLOYD JOHNSON
Truck with 3 Men will do General
Hauling & Removing
4422 Snyder Ave.
Welfare Accepted
Call 693-5219

Carpentry. All Types, Basement, Windows, Ceilings, Fire Jobs. Experienced, Dependable Work. Free Estimates. Reasonable Rates. Call 453-5393.

MARINA PAINTING
Specialists interior & exterior
Commercial-industrial & homes
24 Hour Service, Free Estimates
Guaranteed Work
Call 516 928-1707
Ask for Mr. Art Kery

HELP W. MALE

KNITTERS — EXPERIENCED
Assist. Knitter Mechanics
on TA and TAI Machines
Year Round Jobs
Good Pay. Benefits
Call (212) 287-3500

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11203
Allen R. Shipley

DISPLAY

**Most Beautiful and Complete
PICNIC GROUNDS**
Camping, Tent
• 1 1/2 hrs fr. NYC N.Y. Thruway Exit 18
• Brochure
• Hidden Valley Lake
P.O. BOX 190, Kingston N.Y. 12401
(914) 338-4616

2112 STARLING AVENUE
Near Parkchester Housing Develop-
ment, Modern Elevator Building
2, 3, 3, 4 Room Apartments
See Supt. or Call MU 7-0870

Wanted Foster Parents. If you are between the ages of 25 and 59, English speaking, in good health, financially self maintaining, willing to accept children of any background and have adequate rooms, you are desperately needed now. Contact: McMahon Memorial Shelter, 128 East 112 St., New York, N.Y. 10029 369-5665

UNPAINTED FURNITURE

CAPTAIN'S BED only \$69
Huge Selection
Desks, Chairs, Rockers, Childrens
Chairs, Wardrobes, Parsons Tables,
Cubes, Shuttles, Bunk Beds, Formica
Work, Trundle Beds, Bookcases,
Stereos, Cabinets
Ready Made or Made to Order
GOTHIC Cabinet Craft
104 3rd Ave. (Cor. 13th St.) 674-1090
OPEN DAILY & SAT. 9 to 7

Marina
The island's most
complete port
of call.
Everything for the modern
mariner. Along with a beautiful
restaurant/night club.
(516) 477-0430
115 Front St., Greenport, L.I. 11944

REAL ESTATE

Allerton Ave. Vic. 1 fam. house. 2 Bed-
rooms, semi-att. Brk. with Lge. den. 1 car
gar. 3. a.c. Pool in yard. Centrally loc.
Call OL 5-6526.

H. W. FEMALE

Exp. Operators, Section Complete on
Dresses, Can Earn \$15-20 a Day also
Trainees. Ence Dress Co. 938 E. 180th
St. Bronx. Corner Southern Blvd. & Vyse
Call 364-9714 ask for Mary.

Operators, Exp.
on Dresses, Section or Piece work.
Steady, Union Shop. Benefits. Nick Di
Luzzo, 80-40 Lefferts Blvd., Kew Gar-
dens, N.Y. 441-8722.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIA DOVANA

i Lietuvą

Specialūs rublių pažymėjimai

Su specialiais Rublių Pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką jie tik nori, už dalelę reguliarios kainos. Pilnai garantuota ir apdrausta.

Galite siųsti kokią sumą norit. Reikalaukite mūsų NEMOKAMO ILLUSTRUOTO KATALOGO.

Užsakykite dabar. Užsakykite tik per

INTERTRADE Express Corp.
125 East 23rd St.
Penktas aukštas
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

Labai svarbu!
AUTOMOBILIAI
tik trumpam laikui
Greitas pristatymas.

Ilgai lauktas, visiškai naujas
ZHIGULI VAZ 2101 \$3214.00
MOSKVITCH 412 IZH \$3155
MOSKVITCH 408 IE \$3033.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968 —
\$2026.00

Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių paveikslais
Aparamentai
Naudoti drabužiai
Mes esame prityrę turistų iš
SSSR priviatių daiktų persiuntime.
Mažiausia 100 svarų.

Reikalaukite mūsų
specialių biuletenių
Šioje prekyboje mes turime
23 metų patirtį ir daug taks-
tantių patenkintų klientų!

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Spaskio-Fischerio matčas čia pat, jis prasideda sekmadienį, liepos 2, Islandijoje. Spauždoj slankioja nešvankios žinios Fisherio adresu, kad jis statas kažkokius naujus reikalavimus. Amerikoje šio matčo pertransliavimo imasi TV Ch. 13 ir 2.

Caprindašvili veda matčą prieš A. Kušnir 7½-5½. Jai betruksta pustaskio, kad liktų pasaulio moterų čempionė. Matčas vyksta Rygoje.

Mūsų meistras Povilas Tautvaišas iš Chicago šiuo metu atostogauja Michigano ežero pakrantėse. Į turnyrines rungtis stipriau įsijungtų, jei pasitvirtintų, kad U.S. Open 1973 būtų Chicagoje. Jose dalyvaujant reiktų didesnio prisiruošimo.

Kazys Merkis, dalyvaujamas tarptautinėse korespondencinėse šachmatų varžybose (ICCF World Cup II), kurios buvo pradėtos 1971 liepos 1, įveikė tris varžovus: Vak. Vokietijos Martin Raushą, Brazilijos — Edson C. Porto ir Rytų Vokietijos — Wolfgang Pommere. Su septyniais tebebošia (Sov. Sąjungos, Švedijos, Danijos ir kt. kraštų žaidėjais).

Tomas Girmius, 14 metų, puikiai pasirodė New England Junior turnyre, birželio 24, Bostone. Jis laimėjo antrą vietą ir prizą savo grupėje, pelnęs 3½ taško iš 4 galimų. To pat grupėje pirmą kartą dalyvavo kitas bostonietis Petras Raskauskas. 13 metų. Jis pelnė 2 t. Šio grupėje rungtis 30 jaunuolių. Ki-toje grupėje buvo 28 dalyviai.

Darbininkui paremti aukojo

Po 2 dol. kun. M. Vaitkus, Peace Dale, R.I., A. Alukonis, K. Kriaučionas, V. Rastonis, K. Augaitis, J. Perminas, A. Vaitikūnas, Prov. R.I., J. Olkavikas, Manchester, N.H., kun. J. Bučevičius, D. Matchell, D. Valinski, A. Nautra, P. Zilionis, Nashua, N. H., B. Gedeika, V. Daugvila, E. Ambraziejus, F. Kaupas, T. Paknyis, A. Uselis, J. Gobis, A. Ignaitis, J. Janušis, A. Gaziunas, J. Kulikauskas, B. Tutinas, B. Babušis, A. Šimonis, J. Savickas, P. Vainauskas, J. Išganaitis, E. Shimanskas, S. Lukas, M. Matusaitis, J. Sinkevich, J. Lukošius, V. Povilauskas, P. Levanašičienė, S. Barakauskas, J. Krunklys, J. Juodis, A. Kaunas, J. Černius, S. Valkavičius, J. Rudis, V. Meiliūnas, R. Burnavaitis, W. Stasiukynas, J. Kuodis, A. Sirgedas, D. Lole, L. Mathews, E. Sandanavičienė, J. Matulaitienė, H. Kulber, M. Ridikas, V. Česnavičius, E. Kašėta, J. Draugelis, Rathmann, P. Sakas, Brooklyn, N. Y., B. Novickis, Ozone Pk., N. Y., A. Budreckis, I. Kapočius, A. Vebeliūnas, A. Bagdonas, B. Arminas, J. Mikalauskas, D. Vizbaras, dr. I. Skeivys, A. Krajauskas, A. Girmius, K. Aleksandravičius, J. Lukošius, A. Eidukovičius, T. Slapšys, U. Yanush, A. Samušis, A. Krulikas, A. Kautakevičius, O. Kanauka, A. Pocius, V. Galinis, Richmond Hill, N.Y.

Po 1 dol. iš N.Y. valst.: A. Dėdinas, J. Šileikis, Woodhaven, A. Jurgėla, Glendale, J. Bartkus, Richmond Hill, V. J. Butrim, Le Roy, J. Yencharis, Elmhurst, A. Kazlauskas, Deer Park, B. Velminskas, Rochester, M. Wenz, Syosset. Mišrus: kun. F. Kireilis, J. Juodvalkis, Chicago, Ill., J. Sabaliauskas, Worcester, Mass., A. Vitkauskas, So. Boston, Mass., J. Spranaitis, Paterson, N. J., M. Kusilavičius, Linden, N. J., A. Gedraitis, Arlington, Mass., S. Yankunas, Watertown, Mass., K. Banevičius, Kenwood, Dracut, Mass., dr. P. Jucaitis, Toledo, O., A. Valaitis, Cleveland, O., dr. E. Kasaitis, Baltimore, Md., D. Skrebutėnas, Waterbury, Conn., N. E. Kent, Valencia, Calif., B. Saldukas, Washington, D.C., O. Čekauskas, Montreal, Kanada,

KĄ NORĖČIAU MATYTI

SUSIVIENIJIMO VADOVYBĖ

Šios organizacijos konstitucijos antrojo straipsnio pirmasis skyrius nusako jos tikslą: "Susivienijimas yra fraternalinė paramos bei savišalpos organizacija, įsteigta ir vedama ne pelnui, bet išimtinai savo narių ir jų pasirinktų pašalpgavių gerovei". Šia dvasia turėtų būti persiėmę ne tik Susivienijimo nariai, bet ypatingai seimuose rinkti vadovai, kuriems patikėtos labai svarbios pareigos. Šiom pareigom turi būti parinkti patys geriausi asmenys-nariai, mylį savąją tautą ne vien tik gražiais ir skambiais posakiais, bet ir darbais, nesavanaudžiai, negarbėtoškos, nestatų savo partinių įsitikinimų aukščiau visos tautos gerovės, pareigingi, objektyvūs.

Kai kam gali kilti abejonių, ar mes, lietuviai, turim tokių pasižventusių asmenų, kai gyvenamasis laikotarpis daug kur rodo, jog pilipom prie medžiaginių gėrybių ir tokiu būdu nušizmoginome. Ačiū Dievui, dar esam laiminga tauta, kuri turi tokių didvyrių, kaip Simas Kudirka, Romas Kalanta ir kiti. Gyvenimas rodo, kad jų žygių pasiekia širdis ir tautiečių, gyvenančių už tėvų žemės ribų. Nemaža turim kilnių asmenų, kurie savo laisvalaikį ir net savo lėšas aukoja lietuvių bei. Šių minčių vedamas, kada esam išvakarėse Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje 65-tojo seimo, kuriame tikrieji šios organizacijos šeiminkai — kuopų rinktieji atstovai turės išrinkti centro vadovybę, ryžtuosi siūlyti asmenis, kurie, mano nuomone, tikty dirbtų Susivienijimo gerovei. Čia juos ir išvardiju.

Dvasios vadas: kun. Petras Činikas, MIC, Draugo administratorius ir Garso angliško skyriaus redaktorius, supažindinęs jau nebeimokančius savo tėvų kalbos su lietuvių tauta ir jos garbinga praeitimi. Nors čia gimęs ir augęs, bet nuoširdus lietuvis. Arba: kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, kelių knygų autorius, nuolat besisielojąs lietuvių reikalais, ieškodamas būdų, kaip mum labiau susijungti.

Prezidentas: inž. Antanas Rudis, stambios industrinės įmonės savininkas, ne tik skiria daug laiko lietuviškai veiklai, bet ir savo aukomis remia institucijas, kurios supažindina kitataučius su Lietuvos kančiomis. Arba: Juozas B. Lauč.

Z. Kučinskas, Toronto, Kanada, V. Baronas, Calabozo, Venezuela, K. Velykis, Phila, Pa., M. Zujus, Wilkes Barre, Pa.

Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja visiem, prisidėjusiems prie kalendoriaus išlaidų sumažinimo ir taip parėmusiems lietuviškos spaudos darbą. Laukiama aukų ir iš kitų skaitytojų.

Dvasios vadas: kun. Petras Činikas, MIC, Draugo administratorius ir Garso angliško skyriaus redaktorius, supažindinęs jau nebeimokančius savo tėvų kalbos su lietuvių tauta ir jos garbinga praeitimi. Nors čia gimęs ir augęs, bet nuoširdus lietuvis. Arba: kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, kelių knygų autorius, nuolat besisielojąs lietuvių reikalais, ieškodamas būdų, kaip mum labiau susijungti.

Prezidentas: inž. Antanas Rudis, stambios industrinės įmonės savininkas, ne tik skiria daug laiko lietuviškai veiklai, bet ir savo aukomis remia institucijas, kurios supažindina kitataučius su Lietuvos kančiomis. Arba: Juozas B. Lauč.

Z. Kučinskas, Toronto, Kanada, V. Baronas, Calabozo, Venezuela, K. Velykis, Phila, Pa., M. Zujus, Wilkes Barre, Pa.

Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja visiem, prisidėjusiems prie kalendoriaus išlaidų sumažinimo ir taip parėmusiems lietuviškos spaudos darbą. Laukiama aukų ir iš kitų skaitytojų.

St. Juras, ilgametis L.R.K.S. Amerikoje narys

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS
VILOJE
'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaro vasarą nuo BIRŽELIO 24 d. iki RUGSĖJO 15 d. ir jau DABAR primami užsakymai.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ adresu: JANSONAS — AUDRONĖ, P. O. Box 424, OSTERVILLE, MASS. 02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalmynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

LITO KELIONIŲ BIURAS

LIETUVOS KLONIAI IR KALNELIAI
SVEIKINS JUS, NUVYKUS
I LIETUVĄ PER

LITO KELIONIŲ BIURAS

I
Liepos 15 — rugpjūčio 1
\$890.00. Lankoma Vilnius,
Kaunas, Trakai, Amsterdamas
ir Kopenhaga.

II
Rugsėjo 9 — rugsėjo 29
\$910.00. Lankoma Vilnius,
Trakai, Kaunas, Druskininkai
ir Roma.

Liepos mėn. ekskursijoj dar yra kelios
laisvos vietos. Skubiai registruokitės.

Kreipkitės į

Litas Travel Service
87-18 Lefferts Blvd.
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. (212) 846-1650

NEW YORK — Lietuvos atsinininių radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. bangomis. Direktoriaus dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092; tel. 201—232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — angli kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburyje, lietuvių ir angli kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezya, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Liet. Katalikių Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos (LKMOPS) specialus valdybos posėdis birželio mėn. New Yorke. I-je eilėje iš k. prel. J. Balkūnas, garbės pirm. M. Galdikienė, LKMOPS įgaliotinė tarptautiniam ryšiam B. Venckuvienė, pirmininkė dr. A. Janačienė, II-je eilėje — P. Ažuolienė, vicepirm. M. Lušienė, izd. B. Reventienė, dr. A. Radzivanienė, M. Vasiliauskiene.

VIEŠNIA IŠ PARYŽIAUS

Birželio 22 Darbininko redakcijoj lankėsi Birutė Venskuvienė-Slepetytė, palydėta savo tėvelio pulk. Jono Slepčio. Mieloji viešnia yra žinoma visuomenininkė, Paryžių su savo vyrų gyvena nuo 1949. Jos vyras — Adolfas Venskus, chemikas. Per tiek laiko yra pasidarę tikri paryžiečiai.

Abu yra įsitraukę į plačią visuomeninę veiklą. Adolfas Venskus atstovauja Lietuvių Krikščionių Demokratų partijai tarptautiniuose krikščionių demokratų sąjūdžiuose Europoj. Gi Birutė Venskuvienė yra Pasaulio Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Sąjungos atstovė prie tarptautinės katalikių moterų unijos. Lietuvėm unijoj atstovauja net 22 metus. Turi susidariusi daug pažinčių, atlieka daug įvairių pareigų. Šiuo metu yra Tylosios Bažnyčios komiteto pirmininkė unijoj.

Unija savo kongresus rengia įvairiuose Europos miestuose. Jai tenka dažnai keliauti ir atstovauti Lietuvai. Tokias keliones remia Pasaulio Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Sąjungos centras New Yorke.

Šalia veiklos unijoj daug dėmesio skiria ir informacinei tarnybai apie Lietuvą. Ji yra prancūziškos Eltos redaktorė. Jau penkeri metai, kaip reguliariai išleidžia gražius Eltos informacinius numerius. Prisiderina prie prancūzų psichologijos, pasiūlydama, kad būtų daugiau surinkta dokumentų. Ir apsilankymo proga atneštame Eltos numeryje buvo dokumentai — kun. Zdebskio kalba teisme, Latvijos komunistų laiškas laisvajam pasauliui.

Biuletenis leidžiamas švariai ir tvarkingai. Jis išsiuntinėjamas Prancūzijoje visai spaudai, valdžios atstovams, šiaip įtakingiems asmenims. Taip pat siunčiamas ir į Belgiją, Šveicariją, Liuksemburgą, nes ir ten kalbama prancūziškai.

B. Venskuvienė Amerikoj išbuvo mėnesį laiko. Čia ji turi savo artimiausius šeimos narius —

New Yorke gyvena tėvai — Teodora ir Jonas Slepčiai ir jos sesuo — prof. dr. Aldona Janačienė, pas kurią ir yra apsisitėjusi. Atvykusi į New Yorką, aplankė lietuviškas įstaigas, pasinformavo, painformavo apie lietuvių gyvenimą Paryžių ir Prancūzijoj.

Iš New Yorko į Paryžių išskrenda birželio 25.

Ačiū L. B. Vaižganto klubui

Giliai sujaudinta nuoširdžiai dėkoju visiem, prisiminusiems mane gyvenimo rudenyje.

Bičiuliškas ačiū brangiam Pauliui Jurkui ir Jonui Ruteniui, kurių pastangomis ir didele darbu buvo surengtas "Vakaras su Vince".

Nuoširdžiai dėkoju mielam kolegai ir prieteliui, vakaro paskaitininkui Stasiui Santvarui, kuris pakeliavo su manim Viešintos pakrantėmis Subačiūje anose mūsų jaunystės skaidriose dienose, už mielą bendradarbiavimą teatre ir šimtus dainų vertimų iš italų, vokiečių ir kitų kalbų. Ačiū, mielas kolega.

Dėkoju visiem, sveikinusiems žodžiu: gerbiama Lietuvos gen. konsului A. Simučiai, LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakseliui, Tėv. Leonardui Andriekui, Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkui, mielosiom sėm iš LMK Federacijos — V. Cečetienėi ir J. Vytuvienėi už sveikinimus ir covaną, LMKF New Yorko klubo pirmininkei P. Ivašauskienei, aktoriui Vitaliui Žukauskui, LB Queens apylinkės pirmininkui A. Ošlapui, Balfio atstovui dail. J. Bagdonui,

sveikinusi liet. gydytojų vardu dr. A. Goeldnerienei, V. Rutenienei ir Z. J. Steponavičiam.

Dėkoju sveikinusiems raštu: B. Novickienei, L. Juodytei-Matthews ir jos dukrai Janinai, S. Oleka-Zilinskienei, H. Kulber, p. Birutienei, J. Lenkaitiui (už atsiųstas gėles), GFWC pirmininkei, J. T. Slepčiai.

Dėkoju humoristui Leonardui Žitkevičiui, paskaičiusiam eiles. Dėkoju Jonui Valaičiui, kuris atvežė juostą iš mano draugės Lietuvoj.

Ačiū nuotraukų parodos rengėjams ir visiem, prisidėjusiems prie to gražaus vakaro surengimo.

Dėkoju už tas giliai raudonas, vyšnios spalvos aksominės užuolaidas, ant kurių buvo balta rutelė. Visa tai priminė mūsų valstybinį teatrą Kaune. Ir tai mane labai giliai sujaudino, kad net širdis pradėjo virpėti, ir padėkos žodžiai užstrigo gerklėje.

Tardama visiem dar kartą ačiū, sakau iki pasimatymo Santa Barbara, Calif., 1315 Laguna Street.

Ačiū!

Vincė Jonuškaitė

Ridgewood, prie senovo amžiaus lietuvių moters ieškoma moteris, kuri galėtų dieną arba naktį prižiūrėti. Gali ateiti iš namų arba pamakvoti vietoje. Už pagalbą bus gerai apmokėta. Skambinti po 6 val. vakarais tel. EV 6-5768.

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiam kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su tekančiais vandenimis kainuoja tarp 45 dol. ir 60 dol. savaitei dviem asmenims. Šeimyniška nuotaika, švarus ir rūpestingas patarnavimas. Atidari nuo gegužės pabaigos iki rugsėjo pabaigos.

Galite apsidrausti nuo lietingo oro

Eugenija ir Jonas Jasinskai
Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave.,
Ocean City, N. J. 08226

Telefonai: 399-9871, privatus 399-1221
Area Code 609

MIRĖ NUOŠIRDUS LIETUVIS

Birželio 16-tą, širdies smūgio ištiktas, staiga mirė Vytautas Elertas. Palaidotas birželio 20 Lebanone, Pensilvanijoje, kur turėjo darbą ir buvo pastoviai įsikūręs. Laidotuvių religines apeigas bažnyčioj ir kapinėse atliko T. Leonardas Andriekus, OFM, atvykęs iš Brooklyno.

Vytautas Elertas daugiausia pažįstamas Philadelphiaus lietuviams ir Kennebunkporto pranciškonų vasarvietės svečiam. Jis buvo labai pamėgęs šį Maino pakraštį ir per daugelį metų su šeima atvykdavo atostogauti. Philadelphia gi yra arčiausias, lietuvių apgyventas, miestas nuo velionio namų. Iš ten kilusi jo žmona, Irena Kačionytė, ir ten velionis kas savaitę 90 mylių veždavo savo sūnų šeštadieninę mokyklą.

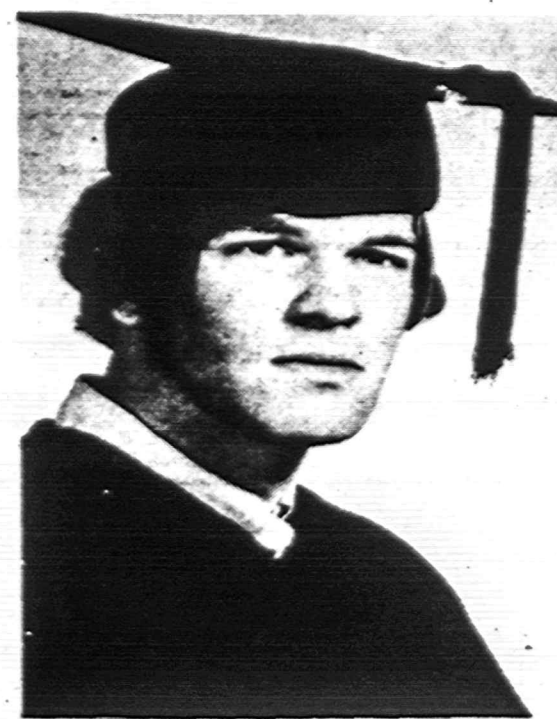
Vytautas Elertas buvo gimęs Višakio Rūdoje 1914. Gimnaziją baigęs Kaune ir vertėsis sekretoriaus tarnyba teisme. Iš tremties atsikėlęs į Ameriką, studijavo Roosevelt universitete Chicagoje technologiją — celių tyrinėjimo sritį. Baigęs studijas, gavo technologo darbą Harrisburgo ligoninėj. Dirbo taip pat laisvesnėm valandom ir Lebanono ligoninėj. Jo specialybė — vėžio celių tyrinėjimai.

Laidotuvės buvo graudžios. Liko jauna žmona, kuri daug metų dirbo Lebanono Veterano ligoninėj, kaip patologijos specialistė, ir 10 metų sūnus Saulius. Iš visų tų ligoninių laidotuvėse dalyvavo gydytojai, giliai užjaušdami šeimą tokio staigaus liūdesio valandoj. Buvo būrelis ir lietuvių — velionio draugų, atvykusių iš Chicagos, Washingtono, Brooklyno ir Philadelphiaus.

Pažymėtina, kad velionis nebuvo užsidaręs savo specialybėj. Jis labai domėjosi religija, menu, literatūra ir pirkto šių sričių geriausias veikalas. Ypačiai brangino lietuvių — prėnūmeravosi lietuvių laikraščius bei žurnalus, pirkto knygas, bend-

A. a. Vytautas Elertas

Algis Matjoška, baigęs politinius mokslus magistro laipsniu

BAIGĖ POLITINIUS MOKSLUS

Algis Matjoška, bostoniško Antano Matjoškos sūnus, Rutgers universitete, Newark, N.J., gavo politinių mokslų magistro laipsnį. Tame pačiame universitete praeitą pavasarį jis buvo gavęs tos pačios srities bakalaurio laipsnį pažymiu magna cum laude. Dabar gavo stipendiją daktaro laipsniui ir paskirtas dirbti į Egleson Institute of Politics tame pačiame universitete.

Praeitą pavasarį jis vedė Dainą Kliučinskaitę, o ši pavasarį susilaukė sūnaus — Jurgio-Gintaro. Į jo mokslo užbaigtuves iš Bostono buvo nuvykę jo tėvai ir brolis Edvardas. Algio tėvas Antanas Matjoška Bostone yra labai veiklus lietuvis ir pirmininkauja Liet. Bendruomenės apylinkėi. Pats Algis, būdamas Bostone, soko Onos Ivaškienės šokių sambūryje, priklausė skautam, o dabar priklauso neolitanam.

ravo su aplinkinių miestų tautiečiais. Sūnų augino grynai lietuviškai, gerai išmokydamas lietuvių kalbos ir saugodamas nuo svetimų įtakų, nors gyveno amerikietiškoj aplinkoj. Jo profesija gi, dirbant net dviejose ligoninėse, trukdė įsijungti į lietuvių organizacinę veiklą.

Maldos prie kapo atlikto lietuvių kalba. Ją gal ten pirmą sykį išgirdo amerikiečiai, gausiai susirinkę atsisveikinti tarp jų gyvenusio nuoširdaus lietuvi.

L.A.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių diena pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, Maine, bus liepos 2, sekmadienį. Bus minima jų Kennebunkporte įsikūrimo 25 metų sukaktis. Šventė prasidės 11 val. mišiomis. Po pamaldų — piknikas.

Kun. Juozas Svirskas iškeliamas į Sv. Marijos teritorinę parapiją Billerica mieste, prie Lowell. Naujas pareigas užėmė birželio 20. Jam ruošiamos išleistuvės birželio 27 d. 7 v.v. prie 7-tos gatvės parapijos salėj. Į Sv. Petro parapiją jis buvo atkeltas 1961 kovo mėnesį.

Prel. Pr. Juro pagerbimas rengiamas spalio 15 Sheraton Plaza viešbuty Bostone. Į rengimo komitetą dar pakviesti: kun. A. Kontautas, kuris rūpinis pamaldomis, ir muzikas Izidorius Vasyliūnas į programos komisią. Meninę programą atliks solistas Benediktas Povilavičius, smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Saulius Cibas.

Tragiškieji birželio įvykiai paminėti birželio 10 d. 6 v.v. Sv. Petro bažnyčioj buvo aukojamos mišios už nukankintus ir kenčiančius lietuvius. Mišias aukojė ir pamokslą pasakė kun. Antanas Janiūnas. Jaunimo organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Giedoją parapijos choras ir solistas Stasys Liepa.

Antroji minėjimo dalis buvo Liet. piliečių draugijos salėj. Minėjimą pradėjo Liet. Bendruomenės apylinkės pirmininkas A. Matjoška. Jaunimas dalyvavo su vėliavomis. Visi sugiedoją Lietuvos himną.

Po atidarymo kalbos Danutė Račkauskaitė padėkavo Jono Aisčio eilėraštį "Bolševikai tegu žino". Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirmininkas Vytautas Volertas, atvykęs specialiai iš Philadelphiaus. Po paskaitos L.B. apylinkės sekretorius Gintas Vaičiaitis perskaitė rezoliuciją, kuri bus pasiųsta Amerikos vadovaujantiems asmenim. Sv. Petro parapijos choras, vadovaujamas muziko Jeronimo Kačinskio, padainavo: Gelbėk mus, Kur bėga Šešupė, Keleliu eja ir dar vieną dainą. Minėjimas baigtas

Dviejų savaitių
rudens — žiemos

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Kaina nuo \$619.00

Išvyksta iš Bostono/New Yorko
RUGSĖJO 14 d.

ir
GRUODŽIO 21 d. 1972

Grupėse dalyvių skaičius ribotas — nesivėlinkite!

Smulkesnių žinių ir
registracijos reikalų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas (617) 268-8764

Darbo valandos kasdien nuo 9 val. iki 5 val.
Šeštadieniais uždaryta: birželio, liepos
ir rugpjūčio mėn.

Savininkė — Aldona Adomonienė

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston, Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas — Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5%
• Special Notice a/c — 5%
• 1 year Term Deposit — 5%
• 2 year Term Deposit — 6%
All Accounts Compounded Daily

D'augumą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N.Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtyys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaris salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėmis).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į Manor. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmad. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalui kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N.Y. 12824

Tel. (518) NH 4-5071

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Australijos lietuvių krepšinio rinktinė lankysis rytų sporto apygardoj liepos 21-23. Penktadienį, liepos 21 Kennedypor-te, Maine, jų priešas bus rytų sporto apygardos meistris — Ansonio Geležinio Vilko komanda, liepos 22 Bostone — Bostono lietuvių krepšinio komanda, o sekmadienį, liepos 23, Washingtono, pietinių rytų pakraščio rinktinė.

Alto posėdis buvo birželio 23 Haven restorane Woodhavene. Padaryti apžvalginiai pranešimai, kalbėta apie pavergtų tautų savaitę. Pirmininkas Petras Ažuolas supažindino su savo veiklos planais bei naujais užmitymiais. Čia kalbėta apie galimus naujus leidinius apie lėšų ir darbo jėgų telkimą, Vasario 16 minėjimą. Dėl įvairių sumanymų pasisakė susirinkę dalyviai. Kitas Alto posėdis bus po vasaros atostogų rugsėjo mėnesį.

Helen Kulber laišku buvo pakviesti JAV prezidentą ir iškilmes prie lietuviško kryžiaus. Dabar ji gavo atsakymą iš prezidentūros, kad prezidentas apgailestauja negalėdamas dalyvauti.

Joe Thomas ir jo orkestras gros Apreiškimo parapijos piknike liepos 30 Franklin Square, L.I., kur parapijos piknikai būna kasmet.

Dail. J. Bagdono sukaktuvinė paroda rengiama rugsėjo 9-10 Kultūros Židinyje.

N.Y. Lietuvių Filatelistų draugija išleido savo biuletenio naują numerį. Per metus išleidžia penkis numerius, šis yra liepos mėn. numeris. Kaip paprastai, surinkta filatelistinės kronikos, duodama žinių iš narių gyvenimo, aprašomi lietuviški pašto ženklai, įvairios jų laidos, supažindinama su atskirom detalėmis, spausdinimo klaidomis. Pačiame pirmame puslapyje aprašomas Lietuvių Fondo dešimtmečio ženklas ir net įklijuotas pačiame centre. Biuletenis leidžiamas anglų kalba. Jį redaguoja Walter E. Norton Philadelphiaje. New Yorke redaktorius padėjėjas yra Kazimieras Matuzas, kitas redaktorius padėjėjas yra Algirdas Vizbara. Jis gyvena Floridoje, iš kur biuletenį administruoja ir visiem nariams siuntinėja. New Yorko Lietuvių Filatelistų draugija turi narių ne tik New Yorke, bet ir kituose miestuose. Joje yra ir amerikiečių, kurie renka lietuviškus pašto ženklus.

Wanted — superintendent for 36 unit apartment house, salary 175 dol. monthly and two and a half room apartment. Call tel. 372-8883.

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židinyje827-9865

Lietuvos gen. konsulas Vytautas Stašinskas mirė prieš penkerius metus liepos 15. Velionis bus prisimintas mišiomis Aušros Vartų bažnyčioje (32 Dominic St. New York) liepos 15, seštadienį, 9 v.r. Giminės ir velionies draugai kviečiami dalyvauti.

Rasa Sodaitytė iš Woodhaven, N. Y., liepos 8 išteka už aviacijos lt. lakūno Arūno Šiultis. Abu jaunieji augo ir mokėsi New Yorke. Rasa buvo aktyvi lietuviškojo jaunimo veikloje. 12 metų dalyvavo Putnamo seselių vedamoje mergaičių stovykloje net kaip vadovė. Baigė Maironio seštadieninę mokyklą ir aktyviai dalyvavo sporte. Paskutinį kartą prieš vestuves šoks tautinių šokių šventėje Chicagoje. Po vestuvių jaunieji apsigyvens Columbus, Ohio, ir ten tęs toliau studijas.

Edvardas ir Birutė Karmazinai, iš Woodhaveno, Darbininko skaitytojai, grįžo iš Punsko krašto iš Lenkijos, kur išbuvo tris savaites. Jo žmona Birutė yra kilusi iš Seinių, ir jie buvo nuvažinę savo giminių lankyti. Ten buvo nuširdžiai sutikti ir apdovanoti lietuvišiais audiniais bei juostomis.

Dail. Jurgis Juodis nuo liepos 1 persikelia į naują butą. Naujas adresas: 214 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421.

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas dėkoja V. Janušienei (dail. C. Janušo žmonai) už 15 dol. auką mokyklai. Dailininkas iš savo pusės mokyklos loterijai paaugojo gražų paveikslą. Abiem nuširdus ačiū.

MASPEITHO ŽINIOS

Juozas Radzevičius birželio 3 mirė Lietuvoje, Vizginių kaime, Darsūniškio parapijoje. Nuliūdime Lietuvoje liko žmona, 3 sūnūs, 4 anūkai ir sesuo Verutė Radzevičiūtė. Amerikoje liko sesuo Pranciška Pažusienė Maspeth. Liepos 9, sekmadienį, 11 val. ryto Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje už velionies vėlė bus aukojamos mišios. Pažįstami ir draugai kviečiami atsilankyti į mišias ir pasi-melsti už velionį. Velionies atminimui įamžinti P. Pažusienė paaugojo 50 dol. Kultūros Židinio statybos fondui.

Prel. Jonas Balkūnas liepos 16 sakys pamokslą Šv. Patriko katedroje per 10 val. mišias, kai bus minima Pavergtų Tautų Savaitė.

Ieškoma namų prižiūrėtoja senesnio amžiaus lietuvei našlei. 200 dol. mėnesiui, taip pat duodamas kambarys ir maistas. Teirautis Mrs. Theresa James, 121 Elm Ave., Maple Shade, N. J., 08052.

MIELOS ĮKURTUVĖS

Stasys ir Teklė Dzikai praėjusį rudenį iš Woodhaveno išsikėlė į Somerset miestelį New Jersey. Įsigyto namelio įkurtuvės buvo gegužės 20. Šeimininkai sukvietė gausų būrį savo bičiulių. Namų šventinimo apeigas atliko T. Leonardas Andriejus, sveikinimo žodyje svečių vardu linkėdamas šeimininkams jaukioje gamtos ramybėje nepamiršti didmiesčiuose vykstančio lietuvių veikimo. Svečiai negalėjo atsigėrėti gražia aplinka, ypatingai per Dzikų sodybą srūvenančiu upeliu, gelmėmis ir medžiais. Vaisės malonioje pastogėje užtruko iki vėlaus vakaro. Dalyvavo virš trisdešimt svečių; tarp kurių sūnus Alfonsas su šeima, dr. K. Valiūnas su žmona, dr. D. Jasaitis su žmona, dr. S. Petrauskas su žmona, Julija Rajauskaitė, dr. A. Skėrys su žmona, Magdalena Galdikienė, Lušiai, Minkūnai, Ažuolai, ir daug kitų iš New Yorko ir New Jersey.

Stasys Dzikas iš New Yorko padangės turėjo išsikelti, nes išsikėlė Interstate įmonė, kurioje jis per daugelį metų dirba. Dzikas yra inžinierius, gyvai reikiąsi visuomeniniame gyvenime ir žurnalistikoj. Teklė Dzikienė yra mokytoja, mylinti savo profesiją ir ilgai dėsciusi seštadieninėse mokyklose. Ją visi pažįsta ir kaip kanklių specialistę, suorganizavusią jaunų kanklininkų būrelį ir daug sykių pasirodžiusią renginių programose. —L.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS AUKOS TAUTOS FONDUI

Šių metų Vasario 16 proga lietuvių visuomenė per vietines L.B. apylinkes savo aukų dalį skyrė Lietuvos laisvinimo reikalui — Vliko veiklai.

Tautos Fondas reikiąsi nuširdų lietuvišką ačiū už atsiųstas pinigines aukas per L.B. centro valdybą šiom L.B. apylinkėm:

Bridgeport, Conn. — 104 dol.; Buffalo lietuvių klubas — 75; Cicero, Ill. — 104; Elizabeth, New Jersey — 200.42; Hartford, Conn. — 303.88; Paterson, N.J. — 253; Pietinė New Jersey — 18; Philadelphia, Pa. — 95; Phoenix, Ariz. — 20; pavieniai aukotojai — 49.50. Viso gauta 1,223.50.

Birželio mėnuo yra Tautos Fondo vajeaus laikas. Visi, norį atlikti savo patriotinę pareigą, remdami Vliko darbą, siųskite savo auką Tautos Fondui: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378. Tautos Fondo Valdyba

Richmond Hill rajone išnuomuju 2 kambarius už labai mažą nuomą lietuviui, kuris gali naudotis virtuve ir kitais patogumais, tačiau turi būti pajėgus dalinai prižiūrėti dviejų šeimų namą savininkam nebūnant namuose. Skambinti 441-9212.

KETVIRTAS MINĖJIMAS

Birželis — lietuviams prisimin-tinas ir minėtinas mėnuo. Siemet, atrodo, su tais minėjimais New Yorke ir pertempėm. Birželio 15 su žvakelėmis prie Šv. Patriko katedros demonstruota iki vidurnakčio, birželio 16-17 susikaupta vakaro eisenai, maldai ir vidurnakčio mišiom Maspeth, birželio 18 per baisių lietuvių rymotą prie lietuviško kryžiaus parke, birželio 25 patogia susėdus išklaudyta keletos kalbų ir gražaus koncerto.

Paskutinį minėjimą Apreiškimo parap. salėje atidarė Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Kačanausko, su JAV ir Lietuvos himnais bei A. Kačanausko Malda už Tėvynę. Po klebono kun. P. Raugalo invokacijos ir P. Skabeikio atidarymo žodžio klausai ir turiningai kalbėjo kun. V. Piktur-na. Iškęs su birželio įvykiais susijusius mūsų įsipareigojimus, kalbėtojas atkreipė dėmesį į ką tik išskaičiuotą minėjimų gausą. Argi vienu, bet gausiu minėjimu neatsiektume daugiau?

Po pertraukos Apreiškimo parapijos choras atliko puikią patriotinio ir religinio pobūdžio giesmių ir dainų programą. Ne taip jau gausi publika galėjo gėrėtis šiais kūriniais: A. Kačanausko — Už klystančius žmones, Č. Sasnausko — Apsaugok Aukščiausias, B. Budriūno — Neap-leiski mūsų, J. Stankūno — Mano tėviške, harm. J. Naujalo — Ko lindi, putinėli? J. Gudavičiaus — Kur giria žaliuoja, S. Simkaus — Atsiveikinis su giria ir Lietuviais esame mes gimę.

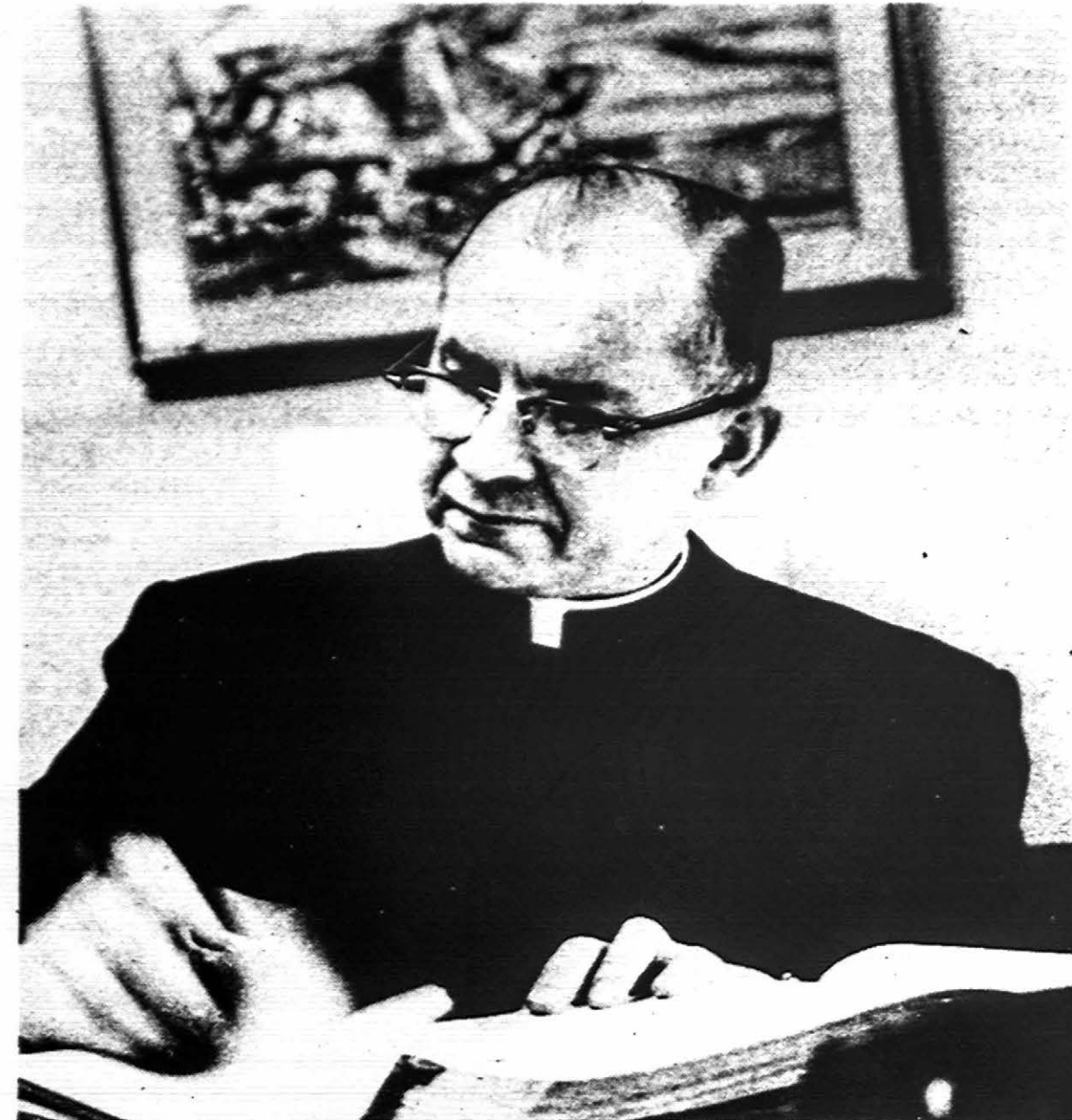
Sustiprėjusiam ir skambiam chorui akomponavo vargonų virtuožas Albinas Prižgintas, Angelų Karalienės parapijos vargonininkas. Giesmės ir dainas publikai pristatė Rimas Vebelinas. Programą padėkos žodžiu baigė P. Skabeikis, Lietuvos vyčių 41-os kuopos pirmininkas.

PRISISTATĖ ŠATRIJOS GRUPĖ

Prieš šesetą mėnesių įsikūrusi tautinių šokių grupė Šatrija, vadovaujama Birutės Radzivanienės, sutelkė būrelį jaunimo ir uoliai dirbo, kiekvieną savaitę repetuodama Kultūros Židinyje. Grupė surengė savo prisistatymą, prieš keliaudama Chicago į šokių šventę.

Birželio 24 d. 6 v.v. Apreiškimo parapijos salėje įvyko tas Šatrijos prisistatymas. Grupė pasoko šiuos šokus: gyvatarą, kubilą, rugučius, malūną (su šiais keturiais šokiais dalyvaus šokių šventėje), paskui — linelius, ketvirtinį, oželį, subatėlę, jaunystės šokį.

Po pertraukos Algis Bružas paskaitė Šatrijos istoriją, Rūta Oniūnaitė, gitara pitarinama, padainavo — Nebėr namų, Tėvas su motina savo... Dainos suaktualintos, prilenktos

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, O.F.M.

TĖV. PRANCIŠKAUS GIEDGAUDO SUKAKTIS

Birželio 24 pranciškonų vienuolyne Brooklyne savųjų tarpe kukliai ir tyliai Tėv. Pranciškus Giedgaudas, O.F.M., paminėjo savo kunigystės 25 metų sukaktį.

Tėv. Pranciškų visi gerai pažįsta kaip Brooklyno pranciškonų spaustuvės vedėją. Jis spaustuvei vadovauja nuo 1950 metų, kai ta spaustuvė, perkelta Darbininką iš Bostono, buvo čia suorganizuota.

Pamėgęs savo darbą, jis nesi-tenkino viena administracija. Jį traukė įvairios spaustuvės mašinos. Jis pajėgė įsikverbtį į jų vidų, pagauti jų sudėtingas konstrukcijas. Kai sutrikdavo kokia mašina, jis buvo pirmasis, kuris mokojo sutvarkyti, nustatyti diagnozę, vykdyti pataisymus.

Visą laiką jis spaustuvę modernino. Palaipsniui vis buvo perkamos naujos mašinos arba senos sumoderninamos. Praeity metų gale iš pagrindų buvo

dabarties gitarų dainom. Audronė Bružaitė pašoko du šokius — mažąjį asiluką ir mėnesieną, palydėta pritaikyta muzika iš garsinės juostos. Pabaigoj grupės vadovė išdalijo visiems ženkliukus. Tuos ženkliukus projektavo P. Jurkus. Prie jų atspausdinimo šilko tinklelio technika talkino dail. C. Janušas.

Programą atidarė ir uždarė LB New Yorko apygardos vice-pirmininkas kultūros reikalams P. Jurkus.

Grupė turi daug entuziazmo ir noro dirbti. Jos darbo rezultatai patrauklūs. Tegu ir toliau dirba, įtraukdama kuo daugiau jaunimo, jį lavindama ir pratinama lietuviškai veiklai.

spaustuvė pakeista — sumoderninta. Pereita į naują sistemą — į ofsetą, pagerinta rišykla. Ir kai atkeliavo naujos mašinos, jis greitai ir su jom susipažino, kad galėtų greit pataisyti ir ateityje.

Jo vadovaujama spaustuvė nuolat spausdina šiuos žurnalus: Aidus, Karį, Varpelį, Tėvynės Sargą, I. Laisvę, Mediciną, eilę amerikiečių žurnalių, biuletenių. Be šios periodikos spausdina programas, katalogus, knygas. Kiek per jo rankas praėjo žurnalių numerių, knygų, programų! Jis rinko popierių, užsakė medžiagas, prižiūrėjo, kad darbas eitų sklandžiai, kad išeitų geri leidiniai.

Jis yra gimęs 1920 balandžio 29 Patersone, N.J. Užaugęs Lietuvoje, Žemaitijoje, lankė pranciškonų gimnaziją, į vienuolyną įstojo 1938 liepos 14. Bolševikams okupavus Lietuvą, perėjo sieną ir Vokietijoje kurį laiką mokėsi pranciškonų seminarijoje Miunchene. Į JAV atvyko 1942.

Mokėsi Duns Skotus pranciškonų kolegijoje Detroite, studijavo filosofiją ir gavo bakalaurą laipsnį. Amžinuosius įžadus padarė 1943 rugpjūčio 16. Toliau studijavo Teutoplyje, Ill., pranciškonų seminarijoje, kur 1947 birželio 24 buvo įšventintas į kunigus. Teologiją dar giliną Quince, Ill., kolegijoje. Į lietuvių pranciškonų veiklą įsijungė 1949. Kurį laiką Kennedypor-te buvo provincijos ekonomu ir pašaukimų į pranciškonus direktorium, vėliau Bridgeville, Pa. lietuvių parapijos klebonu. Iš ten atsikėlė vadovauti pranciškonų spaustuvei. Bent kelis kartus yra buvęs išrinktas pranciškonų provincijolo patarėju.

NEWARKO MIESTO PROKLAMACIJA

Newarko lietuvių delegacija birželio 15 lankėsi pas miesto burmistrą — miesto valdybos namuose. Miesto burmistras išleido proklamaciją, kurioje birželio 15 skelbia lietuvių tautos gedulo dieną ir kviečia visus miesto gyventojus, visų tautybių, visų rasų ir visų tikėjimų, prisijungti prie lietuvių gedulo.

Rašte suminėta, kodėl tas gedulas skelbiamas, kad birželio mėnesį Lietuvos respubliką okupavo Sovietų Sąjunga, kad 1941 birželio 15 įvykdė masines deportacijas, primena ir dabartinius pavergtus Lietuvos vargus, 17,000 tikinčiųjų peticiją.

Miesto valdybos namuose buvo padaryta lietuvių delegacijos nuotrauka. Miesto majorui Kenneth A. Gibson atstovavo jo pavaduotojas Joseph Frisina. Delegacijos nuotrauka dedama atskirai.

Laisvės — Laisvės — Laisvės!

Visi meldžiasi ir aukojasi, kad Lietuva atgautų laisvę, o pavergtieji žmonės galėtų laisvai garbinti Dievą ir gyventi pagal savo sąžinę.

GELBĖKIME PERSEKIOJAMĄ BAŽNYČIĄ

Tapkime

LIETUVIŲ KATALIKŲ
RELIGINĖS ŠALPOS
rėmėjais!

Aukas siųskite:

Lithuanian Catholic Religious Aid
64 - 09 56 Rd.
Maspeth, N. Y. 11378

arba

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjai
6825 Talman Ave.
Chicago, Ill. 60629

Aukas atleidžiamos nuo mokesčių — tax deductible

Lietuvių delegacija Newarko miesto valdyboje birželio 15. Iš k. Frank Vaskas, Regina Melinienė, Veronika Melinienė, Albinas Trečiokas, kun. Petras Totoraitis, Ellen Sudzinskas, Adelle Sudzinskas. Prie stalo sėdi majoro pavaduotojas Joseph Frisina.